FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY
UNIVERZITY KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Bratislava 2001

Andrea Némethová

FAKULTA MATEMATIKY, FYZIKY A INFORMATIKY
UNIVERZITY KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Ekonomická a finančná matematika

DEA MODELY A MERANIE EFEKTÍVNOSTI

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Diplomantka: Andrea Némethová

Vedúca diplomovej práce: Doc. RNDr. Margaréta Halická, CSc.

Bratislava 2001

Prehlasujem, že som túto diplomovú prácu
vypracovala samostatne, na základe vedomostí
získaných štúdiom a s pomocou uvedenej literatúry.

....
Andrea Némethová

Ďakujem vedúcej diplomovej práce Doc. RNDr. Margaréte Halickej, CSc. za odborné vedenie, všestrannú pomoc a cenné rady, ktoré mi poskytla pri písaní diplomovej práce, ďakujem Martinovi Jandačkovi za poskytnutý software a nemenšia vďaka patrí mojim blízkym za podporu a trpezlivosť.

OBSAH

Úvod

Data Envelopment Analysis (DEA) metóda patrí medzi významné prostriedky ekonomického manažmentu. DEA umožňuje vyhodnotiť efektívnosť jednotlivých ekonomických subjektov v rámci danej skupiny. Existuje veľa rozličných DEA modelov, ktorých hlavným cieľom je odlíšiť efektívne útvary od neefektívnych. Zároveň, pomocou údajov získaných pri riešení úloh, DEA umožňuje určiť mieru efektívnosti neefektívnych subjektov. Zatiaľ čo prvú úlohu plnia DEA modely pomerne jednoznačne, t.j. spoľahlivo určia efektívne subjekty ako útvary na efektívnej hranici, pri stanovení miery efektívnosti sú výsledky podľa jednotlivých modelov veľmi rozdielne. Pritom nevýhodou mnohých DEA modelov je, že miery efektívnosti, ktoré poskytujú, nie sú príliš vhodné na porovnávanie neefektívnych útvarov medzi sebou. Prejavuje sa to výrazne najmä pri ich aplikácii na veľké súbory testovaných útvarov. Ak totiž model aplikovaný na 600 útvarov dáva také výsledky, že 500 útvarov má mieru efektívnosti nad 90%, tak takýto model (resp. miera efektívnosti, ktorú poskytuje) nie je príliš vhodný na porovnávanie efektívnosti útvarov medzi sebou. Z toho dôvodu má zmysel hľadať určité miery, resp. kritériá, ktoré umožnia lepšie porovnávať neefektívne útvary medzi sebou.

Hlavným cieľom tejto diplomovej práce bolo porovnať miery efektívnosti u niektorých DEA modelov a prípadne navrhnúť iné miery, ktoré by lepšie umožňovali porovnávať vzájomnú mieru efektívnosti jednotlivých útvarov. Pritom chceme jednotlivé miery efektívnosti otestovať na veľkom dátovom súbore, kde lepšie vyniknú ich výhody a nevýhody.

Diplomová práca je rozdelená do troch častí. Prvá kapitola je úvodom do DEA modelov a obsahuje niektoré známe základné poznatky o DEA modeloch. Bola spracovaná prevažne podľa [2]. V druhej a tretej kapitole sú uvedené vlastné výsledky. Druhá kapitola obsahuje teoretické výsledky týkajúce sa invariantnosti aditívnych modelov s váhami.

Poznatky o invariantnosti týchto modelov sú dôležité pre ich správne použitie. Hoci invariantnosť aditívnych modelov bola analyzovaná v literatúre [1], [7], v tejto práci sa pokúsime presne definovať pojem invariantnosti a dokázať invariantnosť resp. neinvariantnosť jednotlivých aditívnych modelov. Výsledky sú uvedené v tabuľke v závere kapitoly. Poznamenajme, že 2. kapitola je doplnením diplomovej práce [1], kde sa autorka nevenovala aditívnym modelom s váhami a aj invariantnosť bola definovaná odlišne. Tretia kapitola obsahuje niektoré teoretické výsledky a experimentálne poznatky súvisiace s meraním efektívnosti pomocou niektorých modelov, prípadne špeciálne navrhnutých mier efektívnosti. Teoretickým východiskom pre túto časť bola predovšetkým práca [3]. Výsledky opísané v tejto kapitole sú zhrnuté v Závere diplomovej práce.

1 Základy DEA modelov

Podniky resp. organizačné jednotky podrobujúce sa DEA analýze označujeme DMUs podľa anglickej skratky z Decision Making Units. Predpokladáme, že tieto útvary sú relatívne homogénne, t.j. že sa zaoberajú rovnakou činnosťou a túto činnosť možno charakterizovať určitým počtom vstupov a určitým počtom výstupov. Vstupy sú také veličiny, ktoré sa pri danej činnosti spotrebovávajú a pre ktoré sú žiadanejšie čo najmenšie hodnoty. Ako výstupy označujeme tie veličiny, ktoré sú produktom danej činnosti a majú byť čo možno najväčšie. V najjednoduchšom prípade, keď proces je charakterizovaný jediným vstupom a jediným výstupom možno merať efektívnosť podľa vzorca:

$$E = \frac{výstup}{vstup}.$$

Ako však merať efektívnosť v prípade, keď je proces charakterizovaný viacerými vstupmi a viacerými výstupmi? V tomto prípade by bolo možné dosadiť do predchádzajúceho vzorca ako výstup určitý vážený súčet výstupov a za vstup určitý vážený súčet vstupov. To znamená, že vo váženom súčte výstupov by sme mohli každý výstup vynásobiť určitým kladným číslom, váhou, ktorá by vyjadrovala cenu daného výstupu a takto násobené výstupy sčítať. Podobne pre vstupy. Ako však voliť tieto ceny, keď hovoríme o činnostiach prebiehajúcich v nevýrobných organizáciách? Skôr ako odpovieme na túto otázku, zavedieme nasledujúce označenia, ktoré budeme používať počas celej práce.

Uvažujme p organizačných jednotiek, ktoré označíme DMU_o, $o \in \{1,...p\}$.

Predpokladajme, že všetky útvary sa venujú činnosti, ktorá je charakterizovaná m vstupmi a n výstupmi. Označme x_{oi} $(i=1,...,m)$ hodnotu i-teho vstupu o-teho útvaru a y_{ok} $(k=1,...,n)$ hodnotu k-teho výstupu o-teho útvaru. Potom hodnoty vstupov o-teho útvaru tvoria vektor vstupov o-teho útvaru $x_o=(x_{o1},...,x_{om})^T$ a hodnoty výstupov o-teho útvaru tvoria vektor výstupov o-teho útvaru $y_o=(y_{o1},...,y_{on})^T$. Predpokladáme, že hodnoty vstupov a výstupov pre každý útvar sú nezáporné a každý útvar má hodnotu aspoň jedného vstupu a aspoň jedného výstupu kladnú. Označme hypotetické ocenenie vstupov a výstupov (t.j. vnútorné ceny alebo váhy) pomocou vektorov $u=(u_1,...,u_m)^T$ pre vstupy a $v=(v_1,...,v_n)^T$ pre výstupy. To znamená, že u_i $(i=1,...,m)$ je cena i-teho vstupu a v_k $(k=1,...,n)$ je cena k-teho výstupu. Pre pevne určené ceny u,v potom možno určiť mieru efektívnosti $E_o(u,v)$ útvaru DMU_o podľa nasledujúceho vzorca:

$$E_o(u,v)=\frac{\sum_{k=1}^{n} v_k y_{ok}}{\sum_{i=1}^{m} u_i x_{oi}}=\frac{v^T y_o}{u^T x_o}.$$

Častokrát však ceny u,v nepoznáme a nie je ani zrejmé, ako ceny voliť tak, aby sme boli spravodliví voči všetkým analyzovaným DMU. Určitým východiskom by bolo umožniť každému DMU, aby si zvolil svoje vlastné ceny, avšak pri splnení určitých podmienok. Jednou takou podmienkou je, aby vo zvolenom systéme cien bola miera efektívnosti všetkých útvarov v danej skupine ohraničená zhora nejakou kladnou konštantou (nezávislou od výberu u,v). Keďže sme predpokladali útvary nevýrobného charakteru, ktoré majú výstupy menšie, alebo rovné ako vstupy, je prirodzené za túto konštantu zvoliť jednotku. Druhou prirodzenou požiadavkou je, aby ceny všetkých vstupov a výstupov boli kladné. Táto požiadavka vyjadruje skutočnosť, že všetky vstupy a výstupy považujeme za významné pre daný proces a musíme ich brať do úvahy. Teraz môžeme dovoliť každému DMU_o zvoliť si vlastné ceny, avšak za predpokladu, že tieto ceny spĺňajú obe uvedené požiadavky. To znamená, že útvar DMU_o hľadá také kladné ceny u a v, aby v danom systéme cien boli efektívnosti všetkých útvarov menšie nanajvýš rovné jednej, t.j. aby

$$E_j(u,v)\le 1, \quad \forall\, j=1,...,p \tag{1}$$

a zároveň aby $E_o(u,v)$ bolo čo možno najväčšie. Presnejšie povedané, pre útvar DMU_o hľadáme riešenie nasledovnej úlohy:

$$\begin{aligned} \max_{u,v} \quad & E_o(u,v) \\ \text{za podmienok} \quad & E_j(u,v)\le 1, \quad \forall\, j=1,...,p \\ & u>0 \\ & v>0. \end{aligned}$$

Ak pre útvar DMU_o existuje optimálne riešenie u^*, v^* takejto úlohy, potom zrejme optimálna hodnota účelovej funkcie $E_o^*=E_o(u^*,v^*) \in (0,1]$. Ak $E_o^* =1$, tak DMU_o je efektívny. Inak je neefektívny a E_o^* je mierou efektívnosti.

1.1 Koncepčný model

V predchádzajúcej časti uvedené úvahy umožňujú sformulovať základný, koncepčný model, ktorý je východiskom pre celý rad DEA modelov. Použitie koncepčného modelu pre analýzu efektívnosti útvarov DMU_o (pre $\forall\ o=1,...,p$) znamená pre každé pevne zvolené $o \in \{1,...,p\}$ riešiť nasledovnú úlohu matematického programovania:

(MP)o

$$\max_{u\in R^m, v\in R^n} \frac{v^T y_o}{u^T x_o} \tag{2}$$

$$\text{za podmienok} \quad \frac{v^T y_j}{u^T x_j} \le 1, \quad \forall\ j=1,...,p \tag{3}$$

$$\begin{aligned} u &> 0 \\ v &> 0 \end{aligned} \tag{4}$$

Nech dvojica (u^*,v^*) je optimálnym riešením a E_o^* je optimálna hodnota účelovej funkcie pre úlohu $(MP)_o$. Ak E_o^* je rovná jednej, tak DMU_o je efektívny, inak je neefektívny a E_o^* udáva mieru efektívnosti.

Poznamenajme, že táto úloha tzv. zlomkového programovania nemusí mať vždy riešenie kvôli ostrým nerovnostiam v podmienkach kladnosti cien u a v. V DEA modeloch sa táto podmienka odstráni zmenou otvorenej množiny prípustných riešení na uzavretú. V niektorých modeloch sa kladnosť cien u,v nahradí nezápornosťou cien, v iných modeloch sa ohraničia zdola malými kladnými číslami, váhami. Voľbou týchto váh sa zaoberáme pri aditívnych modeloch s váhami. Na odstránenie zlomku z účelovej funkcie sa používajú dva spôsoby, ktoré popíšeme v nasledujúcich podkapitolách.

1.2 CCR model

CCR model je historicky prvým DEA modelom z roku 1978, nazývame ho podľa autorov Charlnesa, Coopera a Rhodesa. Nasledovnými úpravami ho ľahko odvodíme z modelu *(MP)$_o$*. Najprv si všimnime, že ak (u^*,v^*) je optimálnym riešením úlohy *(MP)$_o$*, potom aj každé $(c\ u^*,\ c\ v^*)$, c > 0, je optimálnym riešením. Túto nejednoznačnosť riešení možno odstrániť pridaním normalizačnej podmienky $u^T x_o=1$, čím zároveň odstránime zlomok z účelovej funkcie *(2)*. Podmienku *(3)* prevedieme na lineárny tvar nasledovne:

$$\frac{v^T y_j}{u^T x_j} \le 1 \quad \Rightarrow v^T y_j - u^T x_j \le 0, \quad \forall\ j = 1,\dots,p.$$

Ostré nerovnosti *(4)* nahradíme pre lineárne programovanie prijateľnými neostrými podmienkami:

$$u \ge 0\,,\ v \ge 0.$$

Po prevedení predchádzajúcich úprav na modeli *(MP)* dostaneme tzv. vstupne orientovaný CCR model (lebo sme normalizovali vstupy). Jeho použitie predpokladá riešiť pre $\forall\ o=1,\dots,p$ nasledovnú úlohu lineárneho programovania:

(CCR I D)$_o$[1)]

$$\begin{aligned} &\max_{u\in R^m, v\in R^n} && v^T y_o \\ &\text{za podmienok} && u^T x_o = 1 \\ & && v^T y_j - u^T x_j \le 0, \quad \forall\ j = 1,\dots,p \\ & && u \ge 0 \\ & && v \ge 0. \end{aligned}$$

Podľa tohto modelu je testovaný útvar DMU_o efektívny, ak existuje také optimálne riešenie úlohy (u^*,v^*), že $u^* > 0$, $v^* > 0$ a hodnota účelovej funkcie E_o^* je rovná jednej. V prípade, že E_o^* je menšia ako jedna a u^*,v^* sú kladné, E_o^* môžeme pokladať za mieru efektívnosti. Ak ale neexistuje kladné optimálne riešenie (u^*,v^*) danej úlohy *(CCR I D)$_o$*, príslušné E_o^* sa nedá interpretovať.

[1)] označenie pre I - input (výstupne) orientovaný CCR model v D - duálnom tvare

Úlohu *(CCR I D)$_o$* zapíšeme v primárnom tvare pre testovaný útvar *DMU$_o$* ($o \in \{1,\dots,p\}$) nasledovne:

(CCR I P)$_o$

$$\min_{\Theta \in R, \lambda \in R^p} \quad \Theta$$

$$\text{za podmienok} \quad \sum_{j=1}^{p} \lambda_j y_j \geq y_o$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j x_j \leq \Theta x_o$$

$$\lambda \geq 0$$

kde λ je p rozmerný vektor a Θ je reálne číslo.

Symetricky k predchádzajúcim úloham môžeme zadefinovať úlohu pre výstupne orientovaný CCR model (*O* - output) v duálnom i primárnom tvare:

(CCR O D)$_o$

$$\min_{u \in R^m, v \in R^n} \quad u^T x_o$$

$$\text{za podmienok} \quad v^T y_o = 1$$

$$v^T y_j - u^T x_j \leq 0, \quad \forall\ j = 1,\dots,p$$

$$u \geq 0$$

$$v \geq 0$$

(CCR O P)$_o$

$$\max_{\Phi \in R, \lambda \in R^p} \quad \Phi$$

$$\text{za podmienok} \quad \sum_{j=1}^{p} \lambda_j y_j \geq \Phi y_o$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j x_j \leq x_o$$

$$\lambda \geq 0$$

Vo výstupne orientovaných modeloch mierou efektívnosti je prevrátená hodnota optimálnej hodnoty účelovej funkcie.

1.3 Aditívny model s váhami

Aditívny model s váhami tiež dostaneme úpravami z pôvodného modelu matematického programovania *(MP)*. V CCR modeli sme nahradili podmienky ostrých nerovností *(4)* neostrými nerovnosťami. Existuje však celá skupina modelov, v ktorých sa *(4)* nahrádza podmienkou:

$$\begin{aligned} &u \geq w^- \\ &v \geq w^+ \\ &0 < w^- \in R^m, \quad 0 < w^+ \in R^n \end{aligned} \tag{5}$$

Podmienku *(3)* upravíme na lineárny tvar podobne ako v CCR modeli, teda nahradíme ju rozdielom vážených výstupov a vstupov. Účelovú funkciu *(2)* upravíme odlišne. V aditívnom modeli sa maximalizuje rozdiel vážených výstupov a vážených vstupov.

Po prevedení predchádzajúcich úprav na modeli *(MP)* dostaneme aditívny model s váhami w^+ a w^-. Jeho použitie predpokladá riešiť pre $\forall\ o=1,...,p$ nasledovnú úlohu lineárneho programovania (v literatúre označovaný ako duálny aditívny model):

(Ad D)$_o$

$$\begin{aligned} \max_{u\in R^m, v\in R^n} \quad & v^T y_o - u^T x_o \\ \text{za podmienok} \quad & v^T y_j - u^T x_j \leq 0, \quad \forall\ j = 1,...,p \\ & u \geq w^- \\ & v \geq w^+. \end{aligned}$$

Príslušná úloha lineárneho programovania v primárnom tvare:

(Ad P)$_o$

$$\begin{aligned} \min_{\substack{\lambda\in R^p,\\ s^+\in R^n, s^-\in R^m}} \quad & -\left(\left(w^+\right)^T s^+ + \left(w^-\right)^T s^-\right) \\ \text{za podmienok} \quad & \sum_{j=1}^{p} \lambda_j y_j - s^+ = y_o \\ & \sum_{j=1}^{p} \lambda_j x_j + s^- = x_o \\ & \lambda \geq 0,\ s^+ \geq 0,\ s^- \geq 0. \end{aligned}$$

Kde s^- a s^+ sú *m*- resp. *n*- rozmerné vektory doplnkových vstupných a výstupných premenných. Model *(Ad D)* definuje efektívnosť DMU_o nasledovne: nech (u^*,v^*) je optimálne riešenie $(Ad\ D)_o$ a E_o^* je optimálna hodnota účelovej funkcie. Potom DMU_o je efektívny, ak $E_o^* = 0$. Inak je neefektívny a hodnota $E_o^* \in (-\infty,\ 0)$ je určitou mierou tejto neefektívnosti.

Zrejme, čím je E_o^* väčšie, tým je príslušné DMU_o hodnotené lepšie. Avšak takáto miera efektívnosti má určité nevýhody. Jej hlavným nedostatkom je, že je zdola neohraničená, čo spôsobuje ťažkosti pri porovnávaní takejto miery efektívnosti s mierou efektívnosti získanou pomocou iných modelov. Prirodzenou snahou je preškálovať mieru efektívnosti získanú pomocou aditívneho modelu tak, aby jej hodnoty boli z intervalu [0,1] (pre efektívne útvary $E_o^*=1$), čím by sa útvary dali porovnávať podľa percentuálnej hodnoty miery efektívnosti. Existuje viac spôsobov, ako uskutočniť takéto preškálovanie a s niektorými sa zaoberáme v 3. kapitole tejto práce, kde ukážeme aj ich výhody, nevýhody.

Vráťme sa k nerovnostiam *(5).* Ako voliť váhy w^+ a w^-? Z viacerých možností uvedieme nasledovné:

1) V základnom aditívnom modeli váhy w^+ a w^- položíme rovné jednotkovým vektorom pozostávajúcich zo samých jednotiek (ozn. e_n, e_m), t.j.

$$\begin{aligned} w^- &= e_m \\ w^+ &= e_n \end{aligned} \tag{6}$$

2) Normalizované váhy volíme ako prevrátenú hodnotu štandardnej odchýlky, kde σ_i^- je štandardná odchýlka i-teho vstupu a σ_k^+ je štandardná odchýlka k-teho výstupu.

$$\begin{aligned} w_i^- &= \frac{1}{\sigma_i^-}, \quad i = 1,\dots,m \\ w_k^+ &= \frac{1}{\sigma_k^+}, \quad k = 1,\dots,n \end{aligned} \tag{7}$$

Poznamenajme, že štandardná odchýlka i-teho vstupu σ_i^- pre $i=1,\dots,m$ je odmocnina z variancie i-teho vstupu, ktorú počítame pomocou nevychýleného odhadu variancie, čiže:

$$\sigma_i^- = \sqrt{\frac{1}{m-1}\sum_{j=1}^{p}\left(x_{ji} - \bar{x}_i\right)^2}, \tag{VAR}$$

kde

$$\bar{x}_i = \frac{1}{p}\sum_{j=1}^{p} x_{ji}.$$

3) Váhy založené na minimálnych a maximálnych hodnotách vstupov a výstupov:

$$\begin{aligned} w_i^- &= \frac{1}{(m+n)R_i^-}, \quad i = 1,\dots,m \\ w_k^+ &= \frac{1}{(m+n)R_k^+}, \quad k = 1,\dots,n \end{aligned} \tag{8}$$

kde R_i^- a R_k^+ sú tzv. rozsahy definované nasledovne:

$$\begin{aligned} R_i^- &= \max_{j=1,\dots,p} x_{ji} - \min_{j=1,\dots,p} x_{ji}, \quad i = 1,\dots,m \\ R_k^+ &= \max_{j=1,\dots,p} y_{jk} - \min_{j=1,\dots,p} y_{jk}, \quad k = 1,\dots,n, \end{aligned}$$

t.j. R_i^- $(i=1,\dots,m)$ predstavuje rozdiel medzi maximálnou a minimálnou hodnotou i-teho vstupu všetkých DMU_j $(j=1,\dots,p)$ a R_k^+ $(k=1,\dots,n)$ predstavuje rozdiel medzi maximálnou a minimálnou hodnotou k-teho výstupu všetkých DMU_j $(j=1,\dots,p)$.

1.4 Aditívny model s variabilnými výnosmi z rozsahu

V klasickej mikroekonomickej teórii je zavedený pojem produkčnej funkcie pre opis vstupno - výstupných vzťahov vo firme. Produkčná funkcia udáva maximálne množstvo výstupu, ktoré môže byť dosiahnuté kombináciou daných množstiev vstupov. V prípade viacerých výstupov sa analogicky zavádza pojem množina technológií, ktorá opisuje možné produkcie pri daných vstupoch. DEA metóda nevyžaduje žiadne predpoklady funkcionálnej závislosti výstupov na vstupoch. Jediné, čo potrebujeme vedieť je, ako sa správajú jednotky vzhľadom na výnosy z rozsahu. Môžu byť konštantné, alebo variabilné výnosy z rozsahu. Táto informácia charakterizuje produkčnú funkciu. Ak je produkčná funkcia lineárne rastúca, hovoríme o konštantných výnosoch z rozsahu. V praxi to znamená, že ak zvýšime vstupy, proporcionálne sa zvýšia aj výstupy, bez ohľadu na to koľko už produkujeme. Častejšie však vystupuje produkčná funkcia, ktorá je konkávna alebo konvexná a vtedy hovoríme o variabilných výnosoch z rozsahu. Vtedy sa pri zmene vstupov menia výstupy v závislosti od hladiny vstupov. Zmena o jednotku pri nižšom vstupe sa viac odrazí na výstupe, ako zmena o jednotku pri vyššej hladine vstupu. Toto sa nazýva klesajúce výnosy z rozsahu a produkčná funkcia je konkávna. Podľa toho, aké výnosy z rozsahu predpokladáme u produkčnej funkcie, vyberáme model pre konštantné alebo variabilné výnosy z rozsahu.

Doteraz uvedené modely patria do skupiny konštantných výnosov z rozsahu. Ľahko sa môžeme presvedčiť, že (x,y) a $(\alpha x, \alpha y)$ sú tými modelmi rovnako ohodnotené, t.j. produkčná funkcia je lineárne rastúca.

Úlohu matematického programovania $(MP)_o$ možno ďalej modifikovať na tvar modelu s variabilnými výnosmi z rozsahu zavedením pomocnej premennej $z \in R$, akéhosi ocenenia neexistujúcich výstupov, ktorá "pokazí" linearitu produkčnej funkcie tým, že z α násobne zvýšených vstupov sa nevyrobí α-krát viac výstupov, ale o tú premennú z viac (či menej), pritom ak $z > 0$, model je s rastúcimi výnosmi z rozsahu, ak $z < 0$, model je s klesajúcimi výnosmi z rozsahu. Tejto premennej $z \in R$, prislúcha v primárnej úlohe rovnica:

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j = 1,$$

ktorá má jasnú geometrickú interpretáciu, s ktorou sa však v tejto práci nezaoberáme.

Väčšinu modelov možno formulovať v dvoch alternatívach - pre variabilné a konštantné výnosy z rozsahu. V ďalšej kapitole sa zaoberáme s vlastnosťami aditívnych modelov, preto uvedieme príslušnú úlohu lineárneho programovania iba pre aditívne modely s variabilnými výnosmi z rozsahu. Analogicky sa môže zapísať aj CCR model.

Aditívny model s variabilnými výnosmi z rozsahu (VRTS - variable return to scale) predpokladá riešiť pre pevne zvolené $o \in \{1,\dots,p\}$ nasledovnú úlohu lineárneho programovania v primárnom tvare:

(Ad P VRTS)$_o$

$$\min_{\substack{\lambda \in R^p, \\ s^+ \in R^n, s^- \in R^m}} -\left(\left(w^+\right)^T s^+ + \left(w^-\right)^T s^-\right)$$

za podmienok

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j y_j - s^+ = y_o$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j x_j + s^- = x_o$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j = 1$$

$$\lambda \geq 0, \; s^+ \geq 0, \; s^- \geq 0$$

Kde s^- a s^+ sú m- resp. n- rozmerné vektory doplnkových vstupných a výstupných premenných. Vektory w^- a w^+ sú m- resp. n- rozmerné váhy vstupov a výstupov, ktoré môžeme voliť rozlične podľa *(6)* až *(8)*.

Nech E_o^* je optimálne riešenie účelovej funkcie. Potom DMU_o je efektívny, ak $E_o^* = 0$, inak je neefektívny. Optimálna hodnota účelovej funkcie ako ukazovateľ miery efektívnosti má rovnaké nedostatky, ako pri aditívnom modeli s konštantnými výnosmi z rozsahu (str. 12-13).

Príslušná úloha lineárneho programovania pre aditívny model s variabilnými výnosmi z rozsahu v duálnom tvare pre $\forall\, o=1,...,p$:

(Ad D VRTS)$_\mathbf{o}$

$$\begin{aligned} \max_{\substack{u\in R^m, v\in R^n \\ z\in R}} \quad & v^T y_o - u^T x_o + z \\ \text{za podmienok} \quad & v^T y_j - u^T x_j + z \le 0, \quad \forall\, j = 1,...,p \\ & u \ge w^-, \quad v \ge w^+ \end{aligned}$$

Premenná $z\in R$ prislúcha variabilným výnosom z rozsahu, ako sme to odôvodnili v predchádzajúcej časti. Váhy w^- a w^+ sú rovnako volené, ako v primárnom modeli. Aj efektivitu skúmaného útvaru DMU_o vysvetľuje tento duálny model rovnako ako primárny.

V druhej kapitole sa zaoberáme invariantnosťou vážených aditívnych modelov s konštantnými aj s variabilnými výnosmi z rozsahu, ktoré označíme špeciálne podľa mien autorov.

Model Pastora a Lowella

V práci [7] J.T. Pastor a C.A.K. Lowell prvý krát popísali aditívny model s váhami, kde váhy w^- a w^+ boli špeciálne volené pomocou vzťahov *(7)*. Takýto model budeme označovať ***(PL)*** spolu s ďalšími označeniami ako sme si už zvykli: *D* - duálny resp. *P* - primárny, *CRTS* - konštantné výnosy z rozsahu resp. *VRTS* - variabilné výnosy z rozsahu.

Model Coopera a Pastora

V práci [4] W.W. Coopera a kol. je popísaný aditívny model s váhami, kde váhy sú špeciálne volené podľa vzťahov *(8)*. Pre ďalšiu analýzu tento model budeme označovať písmenkami podľa autorov Coopera a Pastora ***(CP)*** a ďalšími písmenami podľa typu úlohy: *D* - duálny resp. *P* - primárny, *CRTS* - konštantné výnosy z rozsahu resp. *VRTS* - variabilné výnosy z rozsahu.

2 Invariantnosť aditívnych modelov s váhami

Invariantnosť modelu znamená, že po nejakej zmene parametrov modelu výstup modelu ostáva nezmenený. Aké zmeny môžeme urobiť na vstupoch či výstupoch, aby sa nezmenilo optimálne riešenie a prečo to potrebujeme?

Je prirodzené žiadať, aby model, pomocou ktorého sa rozhoduje o tom, či niektorá pobočka banky pracuje efektívne alebo nie, nezávisel od toho, či počítame jej príjmy a výdavky v halieroch alebo v korunách. Vlastnosť, pri ktorej dáva model rovnaký výsledok pri vstupoch alebo výstupoch vyjadrených v zmenených jednotkách sa nazýva invariantnosť vzhľadom na zmenu jednotiek (presná definícia je uvedená nižšie). To znamená, že v takomto modeli môžeme vstupy a výstupy vynásobiť kladnými konštantami a napriek tomu dostaneme rovnaké riešenie. Invarianciu vzhľadom na zmenu jednotiek s výhodou využívame pri numerickom riešení úloh, kde by veľké rozdiely vo veľkostiach jednotlivých ukazovateľov spôsobovali značné numerické ťažkosti. Poznamenajme, že invariantnosť vzhľadom na zmenu jednotiek nie je samozrejmosťou u všetkých DEA modelov. Zatiaľ čo v prvej kapitole uvedené CCR modely spĺňajú túto vlastnosť (viď [1]), aditívne modely vo všeobecnosti túto vlastnosť nemajú. V tejto kapitole však ukážeme, že voľba váh w^- a w^+ podľa vzťahov *(7)* a *(8)* zabezpečuje splnenie tejto vlastnosti aj pre aditívne modely.

Zatiaľ čo invariancia vzhľadom na zmenu jednotiek je veľmi dôležitou vlastnosťou, trochu iná situácia je s tzv. invarianciou vzhľadom na posun. Invariancia vzhľadom na posun znamená, že sa výsledok nemení, ak ku niektorému vstupu resp. výstupu pripočítame konštantu (presná definícia je nižšie). To znamená, že táto vlastnosť umožňuje použiť model aj pre záporné znamienka dát. Dáta so zápornými znamienkami sú však skôr výnimočným javom a preto invariancia vzhľadom na posun nie je až takou dôležitou vlastnosťou, ako invariancia vzhľadom na zmenu jednotiek. Napriek tomu sa však v niektorých situáciách môžu vyskytnúť dáta so zápornými údajmi a vtedy je potrebné vedieť, či príslušný model je invariantný vzhľadom na posun. Poznamenajme, že zatiaľ čo CCR modely túto vlastnosť nemajú (viď [1]), niektoré aditívne modely ju majú, ako uvidíme nižšie.

V tejto kapitole sa zaoberáme s invariantnosťou vážených aditívnych modelov s konštantnými aj s variabilnými výnosmi z rozsahu. Tým doplníme prácu [1], v ktorej sa autorka J. Petríková zaoberala invariantnosťou CCR, BCC modelov a aditívneho modelu bez váh, aj s modelmi, ktoré sú súčasne invariantné vzhľadom na posun aj na zmenu jednotiek. Úlohy lineárneho programovania odvodené v prvej kapitole na riešenie aditívnych modelov s váhami skúmame z dvoch hľadísk, či sú invariantné vo všeobecnosti, čiže v zmysle optimálneho riešenia aj optimálnej hodnoty účelovej funkcie, alebo iba v zmysle optimálnej hodnoty účelovej funkcie, pomocou ktorej sa rozhoduje o efektívnosti.

Definícia 1.

Model nazveme invariantný vzhľadom na transformáciu F, G premenných X,Y, kde

$$F : R^m \to R^m,$$
$$G : R^n \to R^n,$$

ak príslušné úlohy lineárneho programovania na riešenie modelu so vstupnými parametrami *(X,Y)* a k nim prislúchajúce transformované úlohy lineárneho programovania podľa transformácie *(F(X),G(Y))* majú rovnaké optimálne riešenia a rovnakú optimálnu hodnotu účelovej funkcie.

Definícia 2.

Model je invariantný vzhľadom na posun, ak je invariantný vzhľadom na transformáciu:

$$F(X) = X + a,$$
$$G(Y) = Y + b,$$

kde $a \in R^m$, $b \in R^n$.

Definícia 3.

Model je invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek, ak je invariantný vzhľadom na transformáciu:

$$F(X) = CX,$$
$$G(Y) = DY,$$

kde C je kladná diagonálna matica, čiže $C=diag(c_1,...,c_m)$ s prvkami $c_i > 0$, $i=1,...m$ a $D=diag(d_1,...,d_n)$, kde $d_k > 0$, $k=1,...,n$.

Definícia 4.

Model nazývame klasifikačne invariantný (*k - invariantný*), ak príslušné úlohy lineárneho programovania na riešenie modelu so vstupnými parametrami (X,Y) a k nim prislúchajúce transformované úlohy lineárneho programovania podľa transformácie $(F(X),G(Y))$ majú rovnakú optimálnu hodnotu účelovej funkcie.

V praxi "vstupný parameter modelu: X resp. Y" sú vektory vstupov x_i ($i=1,...,m$) resp. vektory výstupov y_k ($k=1,...,n$). Pre všetky DMU_j, $j=1,...,p$ posúvame vstupy o reálne číslo a_i ($i=1,...,m$) a výstupy o reálne číslo b_k ($k=1,...,n$). Vstupy násobíme kladným číslom c_i ($i=1,...,m$) a výstupy kladným číslom d_k ($k=1,...,n$). Týmto zavedieme nové označenia pre jednotlivé zložky transformovaných premenných pri skúmaní invariantnosti vzhľadom na posun:

$$\begin{aligned} \tilde{x}_{ji} &= x_{ji} + a_i \\ \tilde{y}_{jk} &= y_{jk} + b_k \\ i &= 1,...,m, \quad k = 1,...,n, \quad j = 1,...,p \end{aligned} \tag{9}$$

a vzhľadom na zmenu jednotiek:

$$\begin{aligned} \hat{x}_{ji} &= c_i x_{ji} \\ \hat{y}_{jk} &= d_k y_{jk} \\ i &= 1,...,m, \quad k = 1,...,n, \quad j = 1,...,p. \end{aligned} \tag{10}$$

Kvôli prehľadnosti teraz zapíšeme všetky úlohy, ktoré ideme analyzovať v zložkovom tvare pre $\forall o \in \{1,...,p\}$:

(Ad P VRTS)$_o$

$$\min_{\substack{\lambda \in R^p, \\ s^+ \in R^n, s^- \in R^m}} \quad -\left(\sum_{i=1}^{m} w_i^- s_i^- + \sum_{k=1}^{n} w_k^+ s_k^+ \right)$$

za podmienok

$$\begin{aligned} &\sum_{j=1}^{p} y_{jk} \lambda_j - s_k^+ = y_{ok}, \quad k = 1,...,n \\ &\sum_{j=1}^{p} x_{ji} \lambda_j + s_i^- = x_{oi}, \quad i = 1,...,m \\ &\sum_{j=1}^{p} \lambda_j = 1 \\ &\lambda_j \ge 0, \quad j = 1,...,p \\ &s_k^+ \ge 0, \quad k = 1,...,n \\ &s_i^- \ge 0, \quad i = 1,...,m \end{aligned}$$

(Ad D VRTS)$_o$

$$\max_{\substack{u\in R^m, v\in R^n,\\ z\in R}} \quad \sum_{k=1}^{n} v_k y_{ok} - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{oi} + z$$

$$\text{za podmienok} \quad \sum_{k=1}^{n} v_k y_{jk} - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{ji} + z \le 0, \quad \forall\ j = 1,\dots,p$$

$$u_i \ge w_i^-, \quad i = 1,\dots,m$$

$$v_k \ge w_k^+, \quad k = 1,\dots,n$$

(Ad P CRTS)$_o$

$$\min_{\substack{\lambda\in R,\\ s^+\in R^n, s^-\in R^m}} \quad -\left(\sum_{i=1}^{m} w_i^- s_i^- + \sum_{k=1}^{n} w_k^+ s_k^+\right)$$

$$\text{za podmienok} \quad \sum_{j=1}^{p} y_{jk}\lambda_j - s_k^+ = y_{ok}, \quad k = 1,\dots,n$$

$$\sum_{j=1}^{p} x_{ji}\lambda_j + s_i^- = x_{oi}, \quad i = 1,\dots,m$$

$$\lambda_j \ge 0, \quad j = 1,\dots,p$$

$$s_k^+ \ge 0, \quad k = 1,\dots,n$$

$$s_i^- \ge 0, \quad i = 1,\dots,m$$

(Ad D CRTS)$_o$

$$\max_{u\in R^m, v\in R^n} \quad \sum_{k=1}^{n} v_k y_{ok} - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{oi}$$

$$\text{za podmienok} \quad \sum_{k=1}^{n} v_k y_{jk} - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{ji} \le 0, \quad \forall\ j = 1,\dots,p$$

$$u_i \ge w_i^-, \quad i = 1,\dots,m$$

$$v_k \ge w_k^+, \quad k = 1,\dots,n.$$

Pri dôkazoch invariantnosti vzhľadom na posun budeme vychádzať z transformovaných modelov, ktoré označíme: *(Ad P VRTS ~)*, *(Ad D VRTS ~)*, *(Ad P CRTS ~)*, *(Ad D CRTS ~)*, kde vstupy a výstupy sú definované podľa *(9)* a nové premenné

$$\tilde{u},\ \tilde{v},\ \tilde{z},\ \tilde{s}^+,\ \tilde{s}^-,\ \tilde{\lambda},$$

ako aj nové váhy $\tilde{w}^+,\ \tilde{w}^-$

dopočítame.

Analogické označenie platí pri dôkazoch invariantnosti vzhľadom na zmenu jednotiek, kde v transformovaných úlohách podľa *(10)* všetky premenné majú striešku.

Keďže tieto úlohy predpokladajú voľbu váh w^-, w^+ niektorým so spôsobov *(6)* až *(8)*, v nasledujúcom sa zaoberáme modelom s označením "**PL**" namiesto "Ad", ak ide o váhy *(7)*, t.j. podľa Pastora a Lowella, s označením "**CP**", ak volíme váhy podľa *(8)*, t.j. podľa Coopera a Pastora a "**ZA**" - základný aditívny model, t.j. s váhami *(6)*.

Veta 1.

(PL D CRTS) model je k-invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Dôkaz.

Treba dokázať, že po transformácii úlohy *(PL D CRTS)$_o$* na úlohu *(PL D CRTS ^)$_o$*, čiže po vynásobení vstupov a výstupov kladnými reálnymi číslami sa nezmení optimálna hodnota účelovej funkcie príslušnej úlohy *(PL D CRTS)$_o$* lineárneho programovania pre $\forall\, o \in \{1,\ldots,p\}$.

Najprv ukážeme, že *(u,v)* je prípustné riešenie úlohy *(PL D CRTS)$_o$* vtedy a len vtedy, ak

$$\left(\hat{u}_1,\ldots,\hat{u}_m,\hat{v}_1,\ldots,\hat{v}_n\right)=\left(\frac{u_1}{c_1},\ldots,\frac{u_m}{c_m},\frac{v_1}{d_1},\ldots,\frac{v_n}{d_n}\right) \tag{11}$$

je prípustným riešením úlohy *(PL D CRTS ^)$_o$*. O tom sa presvedčíme dosadením *(11)* do podmienok úlohy *(PL D CRTS ^)$_o$*, kde pre $\forall\, j \in \{1,\ldots,p\}$ platí:

$$\sum_{k=1}^{n}\hat{v}_k\hat{y}_{jk}-\sum_{i=1}^{m}\hat{u}_i\hat{x}_{ji}\le 0$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n}\frac{v_k}{d_k}\hat{y}_{jk}-\sum_{i=1}^{m}\frac{u_i}{c_i}\hat{x}_{ji}\le 0,$$

čo je vzhľadom na *(10)* ekvivalentné s prvou podmienkou pôvodnej úlohy *(PL D CRTS)$_o$*:

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n}\frac{v_k}{d_k}d_k y_{jk}-\sum_{i=1}^{m}\frac{u_i}{c_i}c_i x_{ji}\le 0$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n}v_k y_{jk}-\sum_{i=1}^{m}u_i x_{ji}\le 0.$$

Ďalšie podmienky

$$\hat{u}_i \ge \hat{w}_i^-,\quad \hat{v}_k \ge \hat{w}_k^+$$

sú ekvivalentné s

$$\frac{u_i}{c_i}\ge \hat{w}_i^-,\quad \frac{v_k}{d_k}\ge \hat{w}_k^+, \tag{12}$$

kde váhy

$$\hat{w}^-,\quad \hat{w}^+$$

sú prevrátené hodnoty štandardnej odchýlky *i*-teho vstupu a *k*-teho výstupu po transformácii podľa *(10)*.

Z definície nevychýleného odhadu variancie (*(VAR)* str. 13) dostávame:

$$\left(\hat{\sigma}_i^-\right)^2 = \frac{1}{m-1}\sum_{j=1}^{p}\left(\hat{x}_{ji} - \frac{1}{p}\sum_{l=1}^{p}\hat{x}_{li}\right)^2 = \frac{1}{m-1}\sum_{j=1}^{p}\left(c_i x_{ji} - \frac{1}{p}\sum_{l=1}^{p}c_i x_{li}\right)^2 =$$

$$= c_i^2\,\frac{1}{m-1}\sum_{j=1}^{p}\left(x_{ji} - \frac{1}{p}\sum_{l=1}^{p}x_{li}\right)^2 = \left(c_i\sigma_i^-\right)^2$$

$$\Rightarrow \hat{\sigma}_i^- = c_i\sigma_i^-$$

Analogicky pre štandardnú odchýlku *k*-teho výstupu platí:

$$\hat{\sigma}_k^+ = d_k\sigma_k^+.$$

Teda štandardná odchýlka transformovaných vstupov (výstupov) podľa *(10)* je súčinom transformovacej konštanty a pôvodnej štandardnej odchýlky vstupov (výstupov). Po dosadení do vzorcov *(7)* pre váhy transformovanej úlohy dostávame, že nové váhy sú podielom pôvodných váh a kladnej transformovacej konštanty:

$$\hat{w}_i^- = \frac{1}{\hat{\sigma}_i^-} = \frac{1}{c_i\,\sigma_i^-} = \frac{w_i^-}{c_i}$$

$$\hat{w}_k^+ = \frac{1}{\hat{\sigma}_k^+} = \frac{1}{d_k\,\sigma_k^+} = \frac{w_k^+}{d_k}\ ,$$

čo spolu s *(12)* dokazuje poslednú podmienku úlohy *(PL D CRTS)$_o$*:

$$u_i \ge w_i^-,\quad v_k \ge w_k^+.$$

Teraz ukážeme, že hodnota účelovej funkcie tiež ostáva nezmenená. Po dosadení do účelovej funkcie úlohy *(PL D CRTS ^)$_o$* pre ľubovolné $o\in\{1,...,p\}$:

$$\sum_{k=1}^{n}\hat{v}_k\hat{y}_{ok} - \sum_{i=1}^{m}\hat{u}_i\hat{x}_{oi}$$

podľa *(10)* a *(11)* skaláre c_i a d_k sa vykrátia a máme tú istú účelovú funkciu, ako pôvodná úloha *(PL D CRTS)$_o$*.

Týmto sme dostali, že pre úlohy *(PL D CRTS)$_o$* a *(PL D CRTS ^)$_o$* príslušné účelové funkcie nadobúdajú rovnaké hodnoty a teda aj ich optimálne hodnoty sú rovnaké, t.j. úloha *(PL D CRTS)$_o$* pre $\forall\ o\in\{1,...,p\}$ je k - invariantná. To implikuje, že aj model *(PL D CRTS)*, pre ktorý je potrebné riešiť príslušnú úlohu lineárneho programovania *(PL D CRTS)$_o$* pre všetky $o\in\{1,...,p\}$ je k - invariantný.

Dôsledok.

Našli sme bijektívne zobrazenie medzi množinami prípustných riešení oboch úloh, ozn.

$$f:\ \left(u_1,\dots,u_m,v_1,\dots,v_n\right)\mapsto\left(\frac{u_1}{c_1},\dots,\frac{u_m}{c_m},\frac{v_1}{d_1},\dots,\frac{v_n}{d_n}\right)$$

také, že optimálne hodnoty účelových funkcií pôvodnej úlohy *(PL D CRTS)$_o$* a úlohy po transformácii *(PL D CRTS ^)$_o$* sú rovnaké, tým pádom sa nezmení klasifikácia útvarov na efektívne a neefektívne a nezmení sa ani miera efektivity počítaná podľa optimálnej hodnoty účelovej funkcie.

Veta 2.

(PL D VRTS) model je k-invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Dôkaz.

Príslušná úloha lineárneho programovania pre tento model sa líši od úlohy *(PL D CRTS)$_o$* pripočítaním premennej $z\in R$ k účelovej funkcii a k prvej podmienke. Ak budeme postupovať ako v *Dôkaze Vety 1*, dostaneme, že premenná $z\in R$ v dôkaze nehrá žiadnu rolu. Teda úloha *(PL D VRTS)$_o$* ($o\in\{1,\dots,p\}$) sa zhoduje s úlohou *(PL D VRTS ^)$_o$*, t.j. s úlohou po transformácii premenných podľa *(10)*, po vykonaní bijektívneho zobrazenia medzi množinami prípustných riešení:

$$f:\ \left(u_1,\dots,u_m,v_1,\dots,v_n,z\right)\mapsto\left(\frac{u_1}{c_1},\dots,\frac{u_m}{c_m},\frac{v_1}{d_1},\dots,\frac{v_n}{d_n},z\right).$$

Tým pádom aj model *(PL D VRTS)* je k-invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Veta 3.

(PL D VRTS) model je k-invariantný vzhľadom na posun.

Dôkaz.

Treba dokázať, že po transformácii úlohy *(PL D VRTS)$_o$* na úlohu *(PL D VRTS ~)$_o$*, čiže po pričítaní reálnych čísel a_i ($i=1,\dots,m$) ku vstupom a b_k ($k=1,\dots,n$) k výstupom sa nezmení optimálna hodnota účelovej funkcie.

Najprv ukážeme, že *(u,v,z)* je prípustné riešenie úlohy *(PL D VRTS)$_o$* vtedy a len vtedy, ak

$$\begin{aligned}&\left(\tilde{u}_1,\dots,\tilde{u}_m,\tilde{v}_1,\dots,\tilde{v}_n,\tilde{z}\right)=\\&\left(u_1,\dots,u_m,v_1,\dots,v_n,z+a_1u_1+\dots+a_mu_m-b_1v_1-\dots-b_nv_n\right)\end{aligned}\tag{13}$$

je prípustným riešením transformovanej úlohy *(PL D VRTS ~)$_o$*. O tom sa presvedčíme dosadením do podmienok príslušnej úlohy *(PL D VRTS ~)$_o$*, kde pre $\forall j \in \{1,...,p\}$ platí:

$$\sum_{k=1}^{n} \tilde{v}_k \tilde{y}_{jk} - \sum_{i=1}^{m} \tilde{u}_i \tilde{x}_{ji} + \tilde{z} \le 0$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n} v_k \tilde{y}_{jk} - \sum_{i=1}^{m} u_i \tilde{x}_{ji} + z + a_1 u_1 + ... + a_m u_m - b_1 v_1 - ... - b_n v_n \le 0,$$

čo je vzhľadom na *(9)* ekvivalentné s prvou podmienkou pôvodnej úlohy *(PL D VRTS)$_o$*:

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n} v_k \left(y_{jk} + b_k\right) - \sum_{i=1}^{m} u_i \left(x_{ji} + a_i\right) + z + a_1 u_1 + ... + a_m u_m - b_1 v_1 - ... - b_n v_n \le 0$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n} v_k y_{jk} + \sum_{k=1}^{n} v_k b_k - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{ji} - \sum_{i=1}^{m} u_i a_i + z + \sum_{i=1}^{m} u_i a_i - \sum_{k=1}^{n} v_k b_k \le 0$$

$$\Leftrightarrow \sum_{k=1}^{n} v_k y_{jk} - \sum_{i=1}^{m} u_i x_{ji} + z \le 0.$$

Ďalšie podmienky

$$\tilde{u}_i \ge \tilde{w}_i^-, \quad \tilde{v}_k \ge \tilde{w}_k^+$$

sú ekvivalentné s

$$u_i \ge \tilde{w}_i^-, \quad v_k \ge \tilde{w}_k^+, \tag{14}$$

kde váhy

$$\tilde{w}^-, \quad \tilde{w}^+$$

sú prevrátené hodnoty štandardnej odchýlky *i*-teho vstupu a *k*-teho výstupu po transformácii podľa *(9)*.

Z definície nevychýleného odhadu variancie (*(VAR)* str. 13) dostávame:

$$\left(\tilde{\sigma}_i^-\right)^2 = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^{p} \left(\tilde{x}_{ji} - \frac{1}{p} \sum_{l=1}^{p} \tilde{x}_{li} \right)^2 = \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^{p} \left(\left(x_{ji} + a_i\right) - \frac{1}{p} \sum_{l=1}^{p} \left(x_{li} + a_i\right) \right)^2 =$$

$$= \frac{1}{m-1} \sum_{j=1}^{p} \left(x_{ji} + a_i - a_i - \frac{1}{p} \sum_{l=1}^{p} x_{li} \right)^2 = \left(\sigma_i^-\right)^2$$

$$\Rightarrow \tilde{\sigma}_i^- = \sigma_i^-$$

Analogicky pre štandardnú odchýlku *k*-teho výstupu platí:

$$\tilde{\sigma}_k^+ = \sigma_k^+$$

Teda štandardná odchýlka transformovaných vstupov (výstupov) podľa *(9)* je totožná s pôvodnou štandardnou odchýlkou vstupov (výstupov). Po dosadení do vzorcov *(7)* pre váhy transformovanej úlohy dostávame, že aj nové váhy sú totožné s pôvodnými váhami:

$$\widetilde{w}_i^- = \frac{1}{\widetilde{\sigma}_i^-} = \frac{1}{\sigma_i^-} = w_i^-$$

$$\widetilde{w}_k^+ = \frac{1}{\widetilde{\sigma}_k^+} = \frac{1}{\sigma_k^+} = w_k^+,$$

čo spolu s *(14)* dokazuje poslednú podmienku úlohy *(PL D VRTS)*$_o$:

$$u_i \geq w_i^-, \quad v_k \geq w_k^+.$$

Teraz ukážeme, že hodnota účelovej funkcie tiež ostáva nezmenená. Po dosadení do účelovej funkcie úlohy *(PL D VRTS ~)*$_o$ pre ľubovolné $o \in \{1,...,p\}$:

$$\sum_{k=1}^{n} \widetilde{v}_k \widetilde{y}_{ok} - \sum_{i=1}^{m} \widetilde{u}_i \widetilde{x}_{oi} + \widetilde{z}$$

podľa *(9)* a *(13)* súčty súčinov $u_i a_i$ a $v_k b_k$ sa vynulujú podobne, ako pri dôkaze nemennosti prvej podmienky tejto úlohy a máme tú istú účelovú funkciu, ako pôvodná úloha *(PL D VRTS)*$_o$.

Týmto sme dostali, že pre úlohy *(PL D VRTS)*$_o$ a *(PL D VRTS ~)*$_o$ príslušné účelové funkcie nadobúdajú rovnaké hodnoty a teda aj ich optimálne hodnoty sú rovnaké, t.j. úloha *(PL D VRTS)*$_o$ pre $\forall\, o \in \{1,...,p\}$ je k - invariantná. To implikuje, že aj model *(PL D VRTS)*, pre ktorý je potrebné riešiť príslušnú úlohu lineárneho programovania *(PL D VRTS)*$_o$ pre $\forall\, o \in \{1,...,p\}$, je k - invariantný.

Veta 4.

(CP D CRTS) model je k-invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Veta 5.

(CP D VRTS) model je k-invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Veta 6.

(CP D VRTS) model je k-invariantný vzhľadom na posun.

Veta 7.

(ZA D VRTS) model je k-invariantný vzhľadom na posun.

Dôkaz viet 4. - 7.

Keďže tieto modely sú totožné s modelmi *(PL),* iba váhy w^+ a w^- sa volia odlišne a to pri *(CP)* modeli podľa *(8)* a pri *(ZA)* modeli podľa *(6)*, stačí dokázať, že obe voľby váh transformované podľa *(9)* sú invariantné vzhľadom na posun (a aplikovať *Dôkaz Vety 3*) a váhy *(8)* transformované podľa *(10)* sú násobkom prevrátenej hodnoty skalára pri zmene jednotiek (a aplikovať *Dôkaz Vety 1*).

Úprava váh *(8)* po transformácii vstupov a výstupov podľa *(10)* pre *i=1,...,m, k=1,...,n.* Poznamenajme, že *max* cez *j* a *min* cez *j* sa vzťahuje na $j \in \{1,...,p\}$.

$$\hat{w}_i^- = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j \hat{x}_{ji} - \min\limits_j \hat{x}_{ji}\right)} = \frac{1}{(m+n)\left(c_i \max\limits_j x_{ji} - c_i \min\limits_j x_{ji}\right)} =$$

$$= \frac{1}{c_i (m+n)\left(\max\limits_j x_{ji} - \min\limits_j x_{ji}\right)} = \frac{w_i^-}{c_i}$$

$$\hat{w}_k^+ = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j \hat{y}_{jk} - \min\limits_j \hat{y}_{jk}\right)} = \frac{1}{(m+n)\left(d_k \max\limits_j y_{jk} - d_k \min\limits_j y_{jk}\right)} = \frac{w_k^+}{d_k}$$

Úprava váh *(8)* po transformácii vstupov a výstupov podľa *(9)* pre *i=1,...,m, k=1,...,n* a cez $j \in \{1,...,p\}$:

$$\tilde{w}_i^- = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j \tilde{x}_{ji} - \min\limits_j \tilde{x}_{ji}\right)} = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j x_{ji} + a_i - \left(\min\limits_j x_{ji} + a_i\right)\right)} = w_i^-$$

$$\tilde{w}_k^+ = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j \tilde{y}_{jk} - \min\limits_j \tilde{y}_{jk}\right)} = \frac{1}{(m+n)\left(\max\limits_j y_{jk} + b_k - \left(\min\limits_j y_{jk} + b_k\right)\right)} = w_k^+$$

Váhy *(6)* sú jednotkové vektory, teda nezávisia od vstupov a výstupov, tým pádom po transformácii vstupov a výstupov (podľa *(9)*) váhy *(6)* ostanú nezmenené, čo je potrebné k dôkazu *Vety 7*.

Tým sú *Vety 4* až *7* dokázané.

Veta 8.

(PL D CRTS) model nie je k-invariantný vzhľadom na posun.

Veta 9.

(CP D CRTS) model nie je k-invariantný vzhľadom na posun.

Veta 10.

(ZA D CRTS) model nie je k-invariantný vzhľadom na posun.

Dôkaz viet 8. až 10.

Na príklade ukážeme, že po posune vstupov a výstupov podľa *(9)* sa nezachovajú optimálne hodnoty účelových funkcií úloh $(PL\ D\ CRTS)_o$, $(CP\ D\ CRTS)_o$ a $(ZA\ D\ CRTS)_o$

Uvažujme 3 DMU s dvoma vstupmi a jedným výstupom:

	vstup1	vstup2	výstup
DMU_1	2	5	1
DMU_2	2	6	1
DMU_3	7	2	2

Optimálne hodnoty účelových funkcií po aplikácii úloh lineárneho programovania ($o=1,2,3$) pre analyzované modely:

	PL model	CP model	ZA model
DMU_1	0	0	0
DMU_2	-0.58	-0.083	-1.0
DMU_3	0	0	0

Optimálne hodnoty účelových funkcií po posune *vstupu 1* pri všetkých útvaroch o 20 jednotiek:

	PL model	CP model	ZA model
DMU_1	-5.95	-0.9	-12.5
DMU_2	-6.54	-0.98	-13.5
DMU_3	0	0	0

Optimálne hodnoty účelových funkcií útvarov DMU_1 a DMU_2 sa zmenili po posune vstupov pri všetkých modeloch, dokonca z efektívneho útvaru DMU_1 sa stal neefektívny, tým pádom ani jeden uvedený model nie je k - invariantný vzhľadom na posun.

Veta 11.

(ZA D CRTS) model <u>nie je k-invariantný</u> vzhľadom na zmenu jednotiek.

Veta 12.

(ZA D VRTS) model <u>nie je k-invariantný</u> vzhľadom na zmenu jednotiek.

Dôkaz viet 11. a 12.

Na príklade ukážeme, že po transformácii vstupov a výstupov podľa *(10)* sa nezachovajú optimálne hodnoty účelových funkcií úloh $(ZA\ D\ CRTS)_o$ a $(ZA\ D\ VRTS)_o$.

Uvažujme 2 DMU s jedným vstupom a jedným výstupom:

	vstup	výstup
DMU_1	1	1
DMU_2	10	1

Optimálne hodnoty účelových funkcií po aplikácii úloh lineárneho programovania pre analyzované modely:

	ZA D CRTS	ZA D VRTS
DMU_1	0	0
DMU_2	-9	-9

Optimálne hodnoty účelových funkcií po vynásobení *vstupu* pri oboch útvaroch číslom 2:

	ZA D CRTS	ZA D VRTS
DMU_1	0	0
DMU_2	-18	-18

Optimálna hodnota účelovej funkcie útvaru DMU_2 sa zmenila po vynásobení vstupu pri oboch modeloch, tým pádom ani jeden uvedený model, nie je k - invariantný vzhľadom na zmenu jednotiek.

Poznamenajme, že pri týchto dvoch modeloch po zmene jednotiek efektívne útvary ostanú efektívnymi a nezmení sa klasifikácia útvarov na efektívne a neefektívne, ako je to čiastočne dokázané pre variabilné výnosy z rozsahu v práci [1, str. 28], kde na k - invariantnosť postačovala nezmenená klasifikácia, preto sú v tej práci tieto modely označené ako k - invariantné vzhľadom na zmenu jednotiek.

Zhrnutie:

Na začiatku sme hovorili, že modely budeme skúmať z dvoch hľadísk, či sú invariantné vo všeobecnosti, t.j. podľa *Definície 1*, alebo iba v zmysle optimálneho riešenia účelovej funkcie, t.j. či sú invariantné v zmysle *Definície 4*.

Dôsledok predvedených dôkazov *Viet 1.* až *12.* je, že ani jeden model, pri aplikovaní príslušnej duálnej úlohy lineárneho programovania na výpočet, nie je invariantný v zmysle *Definície 1*. To vyplýva z toho, že pri každej k - invariantnej úlohe optimálne riešenie *(u,v)* resp. *(u,v,z)* pôvodnej úlohy dáva vo všeobecnosti inú hodnotu účelovej funkcie transformovanej úlohy, alebo sme na kontrapríkladoch ukázali, že sa opti-málne hodnoty účelových funkcií zmenili.

Nasledujúca tabuľka je zhrnutím toho, ktoré duálne modely sú invariantné (*áno*) a ktoré nie sú invariantné (*nie*) vzhľadom na zmenu jednotiek a na posun v zmysle *Definície 1 a Definície 4*. Pre lepšiu orientáciu uvedieme aj vety (*V1,...,V12*), ktoré sa zaoberajú s príslušnými tvrdeniami.

		podľa Definície 4		podľa Definície 1	
model		CRTS	VRTS	CRTS	VRTS
PL	posun	nie V8	**áno** V3	nie	nie
PL	zmena jednotiek	**áno** V1	**áno** V2	nie	nie
CP	posun	nie V9	**áno** V6	nie	nie
CP	zmena jednotiek	**áno** V4	**áno** V5	nie	nie
ZA	posun	nie V10	**áno** V7	nie	nie
ZA	zmena jednotiek	nie V11	nie V12	nie	nie

Pre úplnosť sa teraz pozrime na primárne modely. Z teórie duality vieme, že optimálne hodnoty účelových funkcií primárnych a príslušných duálnych úloh sa rovnajú (ak existujú, ale to predpokladáme). Z toho vyplýva, že tie isté primárne modely budú k - invariantné, ktorých duálne úlohy sú k - invariantné. Ale ktoré sú pri k - invariantných modeloch príslušné bijektívne zobrazenia medzi prípustnými riešeniami pôvodných a transformovaných primárnych úloh?

Najprv analyzujeme k - invariantné modely vzhľadom na zmenu jednotiek, teda *(PL)* a *(CP)* model s konštantnými aj s variabilnými výnosmi z rozsahu. Účelová funkcia pri primárnych úlohách je:

$$\min_{\substack{\hat{\lambda}\in R^p,\\ \hat{s}^+\in R^n,\, \hat{s}^-\in R^m}} \; -\left(\sum_{i=1}^{m} \hat{w}_i^- \hat{s}_i^- + \sum_{k=1}^{n} \hat{w}_k^+ \hat{s}_k^+\right).$$

Vieme, že jej optimálna hodnota musí byť rovnaká, ako pred tansformovaním vstupov a výstupov podľa *(10)* a pre váhy pri oboch voľbách či podľa *(7)* alebo *(8)* platí (pre $i=1,...,m$ a $k=1,...,n$):

$$\hat{w}_i^- = \frac{w_i^-}{c_i}, \quad \hat{w}_k^+ = \frac{w_k^+}{d_k},$$

tým pádom musíme prispôsobiť transformované doplnkové premenné tak, aby hodnota účelovej funkcie ostala nezmenená. Preto ich volíme nasledovne:

$$\hat{s}_i^- = c_i\, s_i^-, \quad \hat{s}_k^+ = d_k s_k^+ . \tag{15}$$

Ostáva ukázať, že *(15)* je prípustným riešením, t.j. že vyhovuje každej podmienke *(Ad P CRTS)* a *(Ad P VRTS)* pri voľbe váh podľa *(7)* a *(8)*.

Nech $o\in\{1,...,p\}$ je pevne zvolené. Vynásobme kladným skalárom d_k ($k=1,...,n$) k - tu rovnicu pôvodnej podmienky:

$$\sum_{j=1}^{p} y_{jk}\lambda_j - s_k^+ = y_{ok} \Big/ d_k$$

$$\sum_{j=1}^{p} d_k y_{jk}\lambda_j - d_k s_k^+ = d_k\, y_{ok} .$$

Z toho podľa *(10)* a *(15)* dostaneme nasledovné podmienky transformovanej úlohy pre $k=1,...,n$:

$$\sum_{j=1}^{p} \hat{y}_{jk}\lambda_j - \hat{s}_k^+ = \hat{y}_{ok} .$$

Z tejto rovnice vidno, že nielen *(15)* vyhovuje prvej podmienke transformovanej úlohy, ale premenné λ_j, $j=1,...,p$ ostanú nezmenené.

Po prevedení podobných úprav na podmienke pre $i=1,...,m$:

$$\sum_{j=1}^{p} x_{ji}\lambda_j + s_i^- = x_{oi},$$

čiže vynásobením kladným skalárom c_i ($i=1,...,m$) dostaneme ďalšiu podmienku transformovanej úlohy.

Keďže λ_j, $j=1,...,p$ ostali po transformácii nezmenené, tak spĺňajú podmienku pre variabilné výnosy z rozsahu:

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j = 1.$$

Týmto sme našli nasledovné bijektívne zobrazenie medzi množinami prípustných riešení primárnych úloh také, že optimálne hodnoty účelových funkcií pôvodných úloh a transformovaných (podľa *(10)*) pre *(PL)* a *(CP)* modely sú rovnaké:

$$f:\quad \left(s_1^-,\dots,s_m^-,s_1^+,\dots,s_n^+,\lambda_1,\dots,\lambda_p\right)\mapsto\left(\frac{s_1^-}{c_1},\dots,\frac{s_m^-}{c_m},\frac{s_1^+}{d_1},\dots,\frac{s_n^+}{d_n},\lambda_1,\dots,\lambda_p\right).$$

Teraz hľadáme bijektívne zobrazenie medzi množinami prípustných riešení pre všetky primárne aditívne modely s variabilnými výnosmi z rozsahu, teda pre modely *(PL)*, *(CP)* a *(ZA)* tak, aby optimálne hodnoty účelových funkcií pôvodných úloh a transformovaných posunom, t.j. podľa *(9),* boli rovnaké. Účelová funkcia primárnej úlohy analyzovanej pri invariancii vzhľadom na posun je:

$$\min_{\substack{\tilde\lambda\in R^p,\\ \tilde s^+\in R^n,\tilde s^-\in R^m}} -\left(\sum_{i=1}^{m}\tilde w_i^-\tilde s_i^- + \sum_{k=1}^{n}\tilde w_k^+\tilde s_k^+\right).$$

Vieme, že jej optimálna hodnota musí byť rovnaká, ako pred tansformovaním vstupov a výstupov podľa *(9)* a váhy pri všetkých voľbách (podľa *(6)*, *(7)* alebo *(8)*) sú invariantné vzhľadom na posun, t.j.:

$$\tilde w_i^- = w_i^-,\quad \tilde w_k^+ = w_k^+.$$

Preto hodnoty doplnkových premenných s_i^- ($i=1,\dots,m$) a s_k^+ ($k=1,\dots,n$) ostanú nezmenené. Ako sa zmenia λ_j, $j=1,\dots,p$?

Do podmienok transformovanej úlohy *(Ad P VRTS ~)$_o$* pre $k=1,\dots,n$ a $i=1,\dots,m$:

$$\sum_{j=1}^{p}\tilde y_{jk}\tilde\lambda_j - s_k^+ = \tilde y_{ok}$$

$$\sum_{j=1}^{p}\tilde x_{ji}\tilde\lambda_j + s_i^- = \tilde x_{oi}$$

dosaďme podľa *(9)*:

$$\sum_{j=1}^{p}\left(y_{jk}+b_k\right)\tilde\lambda_j - s_k^+ = y_{ok}+b_k$$

$$\sum_{j=1}^{p}\left(x_{ji}+a_i\right)\tilde\lambda_j + s_i^- = x_{oi}+a_i$$

a upravme rovnice nasledovne:

$$\begin{aligned}&\sum_{j=1}^{p} y_{jk}\tilde{\lambda}_j + \sum_{j=1}^{p} b_k\tilde{\lambda}_j - s_k^+ = y_{ok} + b_k \Leftrightarrow \sum_{j=1}^{p} y_{jk}\tilde{\lambda}_j + b_k\sum_{j=1}^{p}\tilde{\lambda}_j - s_k^+ = y_{ok} + b_k\\&\sum_{j=1}^{p} x_{ji}\tilde{\lambda}_j + \sum_{j=1}^{p} a_i\tilde{\lambda}_j + s_i^- = x_{oi} + a_i \Leftrightarrow \sum_{j=1}^{p} x_{ji}\tilde{\lambda}_j + a_i\sum_{j=1}^{p}\tilde{\lambda}_j + s_i^- = x_{oi} + a_i.\end{aligned} \tag{16}$$

Keďže riešime úlohy s variabilnými výnosmi z rozsahu, tak máme podmienku

$$\sum_{j=1}^{p}\tilde{\lambda}_j = 1,$$

ktorú keď dosadíme do rovníc *(16)*, môžeme zjednodušiť odčítaním b_k a a_i. Tým dostaneme podmienky úlohy *(Ad P VRTS)$_o$*, ak aj premenné λ_j, $j=1,...,p$ ostanú nezmenené. Teda to hľadané bijektívne zobrazenie je samo do seba.

Týmto sme ukázali, že na rozdiel od duálnych úloh primárne úlohy s variabilnými výnosmi z rozsahu sú invariantné vzhľadom na posun v zmysle *Definície 1* t.j. aj optimálne riešenie aj optimálna hodnota účelovej funkcie sú invariantné vzhľadom na posun.

Nasledujúca tabuľka je zhrnutím toho, ktoré primárne úlohy na riešenie príslušných modelov sú invariantné (*áno*) a ktoré nie sú invariantné (*nie*) na zmenu jednotiek a na posun v zmysle *Definícií 1 a 4*.

		podľa Definície 4		podľa Definície 1	
model		CRTS	VRTS	CRTS	VRTS
PL	posun	nie	**áno**	nie	**áno**
PL	zmena jednotiek	**áno**	**áno**	nie	nie
CP	posun	nie	**áno**	nie	**áno**
CP	zmena jednotiek	**áno**	**áno**	nie	nie
ZA	posun	nie	**áno**	nie	**áno**
ZA	zmena jednotiek	nie	nie	nie	nie

3 Meranie efektívnosti

V tejto kapitole diplomovej práce popíšeme rad experimentov s modelmi uvedenými v predchádzajúcich častiach. Najprv analyzujeme vstupne orientovaný CCR model, v druhej časti sa zaoberáme s aditívnymi modelmi s váhami. Pritom nás bude zaujímať, ako jednotlivé modely merajú efektívnosť. Modely aplikujeme na dáta, ktoré sú dostupné na internetovej stránke [5] a sú uvedené aj v prílohe v *Tabuľke I*. Sú to reálne dáta jednej slovenskej finančnej inštitúcie a jej 106 pobočiek. Pri každej pobočke sú dané 3 vstupy:

OsobNakl	osobné náklady,
PrevNakl	celkové náklady spojené s prevádzkou filiálky,
OstatNakl	ostatné prevádzkové náklady,

a 4 výstupy:

Ucty	suma všetkých typov účtov,
PocUct	celkový počet všetkých účtov,
Vklady	suma zostatkov všetkých typov vkladov spolu ku koncu mesiaca,
PocVkl	počet všetkých typov účtov agendy vkladov spolu ku koncu mesiaca.

Konkrétne výpočty boli uskutočnené pomocou programu [6], ktorý rieši úlohy pomocou Simplexovej metódy. Výhoda tohto programu je, že rieši aj úlohy väčšieho rozmeru. Ďalšia výhoda oproti voľne dostupným DEA riešiteľom je, že počíta pomocou vlastnej aritmetiky na toľko platných (desatinných) miest, koľko je potrebné pre najpresnejšie výsledky.

3.1 Vlastnosti *(CCR I D)* modelu

Pri experimentoch s výstupne orientovaným duálnym *(CCR I D)* modelom nás hlavne zaujímalo, aký počet útvarov má pri riešení programom [6] niektoré ceny pre vstupy alebo výstupy nulové a nakoľko je tento počet ovplyvnený zvolenou metódou riešenia (Simplexová metóda).

3.1.1 Analýza výsledkov pre *(CCR I D)* model

V prílohe v *Tabuľke II* sú uvedené optimálne hodnoty účelových funkcií pre všetkých 106 pobočiek v percentách, ktoré vyjadrujú tzv. technickú mieru efektívnosti. Kvôli prehľadnosti uvádzame iba tie ceny $u_1,...,u_3$ pre vstupy a $v_1,...,v_4$ pre výstupy, ktoré sú nulové. Niektoré nenulové ceny sú aj rádovo 10^{-6}, z toho dôvodu by tá tabuľka bola neprehľadná a pre analýzu výsledkov ani nie je potrebné ich poznať.

Všimnime si, ako sme definovali efektívnosť a mieru efektívnosti po *(CCR I D)* modeli na str. 10: "testovaný útvar DMU_o je efektívny, ak existuje také optimálne riešenie úlohy (u^*,v^*), že $u^* > 0$, $v^* > 0$ a hodnota účelovej funkcie E_o^* je rovná jednej. V prípade, že E_o^* je menšia ako jedna a u^*,v^* sú kladné, E_o^* môžeme pokladať za mieru efektívnosti. Ak ale neexistuje kladné optimálne riešenie (u^*,v^*) danej úlohy $(CCR\ I\ D)_o$, príslušné E_o^* sa nedá interpretovať."

Z *tabuľky II* je vidieť, že iba 3 pobočky: č.7, č.60, č.68 môžeme podľa tohto vyhlásiť za efektívne a ďalších 10 optimálnych hodnôt účelových funkcií za miery efektívnosti a to pri pobočkách č.: 16, 21, 23, 24, 31, 32, 51, 54, 92, 94, lebo iba pre tieto útvary sú všetky zložky vektorov cien u^* a v^* kladné. Čo s ostatnými pobočkami? Ako určiť, či neexistuje pre ne iné, kladné optimálne riešenie (u^*,v^*)? Šancu nájsť optimálne riešenia s menším počtom nulových cien u,v máme, pretože sme na riešenie použili Simplexovú metódu, ktorá poskytuje tzv. bázické riešenia, v ktorých je maximálny počet nulových zložiek. Z teórie lineárneho programovania však vieme, že ak úloha má nejednoznačné riešenie, potom okrem bázických riešení má aj riešenia s vyšším počtom nenulových zložiek, ako poskytuje bázické riešenie. Teda môže nastať situácia, že úloha má aj riešenia so všetkými zložkami kladnými, iba my sme to nenašli kvôli použitiu Simplexovej metódy. Preto sme navrhli dvojkrokovú metódu popísanú v ďalšej časti, ktorá v druhom kroku hľadá optimálne riešenie s kladnými zložkami riešenia (pomocou známej optimálnej hodnoty účelovej funkcie zistenej v prvom kroku).

3.1.2 Dvojkrokový *(CCR I D)* model

V predchádzajúcej časti sme dospeli k výsledku, že použitá metóda na riešenie *(CCR I D)* modelu je "neefektívna", t.j. zo 106 útvarov určil mieru efektivity objektívne (započítaním všetkých vstupov a výstupov pomocou kladných váh) pre 13 útvarov, to znamená, že iba pre 12% z nich. Pri ostatných pobočkách niektoré ceny u_i $(i=1,2,3)$ a niektoré v_k $(k=1,2,3,4)$ sú nulové. Nasledujúcim spôsobom môžeme zistiť, či neexistujú aj riešenia so všetkými zložkami kladnými.

Riešením úlohy $(CCR\ I\ D)_o$ ($o\in\{1,...,p\ (=106)\}$) dostaneme nejaké optimálne riešenie (u^*,v^*). Označme optimálnu hodnotu účelovej funkcie pre toto optimálne riešenie E_o^*. Ďalej hľadáme iné optimálne riešenie úlohy také, aby ceny u,v boli kladné, ak je to možné. Keďže sme v optime, tak hodnota účelovej funkcie sa nemení, preto $v^T y_o$ položíme rovné optimálnej hodnote E_o^*, ktorú sme našli v prvom kroku. Tým dostaneme ďalšiu podmienku. Ostatné podmienky úlohy $(CCR\ I\ D)_o$ sa nemenia. Novou účelovou funkciou sa snažíme maximalizovať minimálnu hodnotu z cien u_i $(i=1,...,m)$ a v_k $(k=1,...,n)$, t.j.

$$\max_{u,v}\left[\min\left(u_1,...,u_m,v_1,...,v_n\right)\right].$$

Tento zápis je ekvivalentný so zápisom prijateľným pre lineárne programovanie:

$$\begin{aligned}\max_{\Psi\in R}\quad & \Psi\\ & \Psi\le u_1,...,\Psi\le u_m\\ & \Psi\le v_1,...,\Psi\le v_n\,.\end{aligned}$$

Teda v druhom kroku riešime nasledovnú úlohu lineárneho programovania pre $\forall\ o\in\{1,...,p\}$:

(Ψ)o

$$\begin{aligned}\max_{\Psi\in R,\,u\in R^m,\,v\in R^n}\quad & \Psi\\ \text{za podmienok}\quad & \Psi e\le u\\ & \Psi e\le v\\ & v^T y_o = E_o^*\\ & u^T x_o = 1\\ & v^T y_j - u^T x_j \le 0,\quad \forall\ j=1,...,p.\end{aligned}$$

Ak optimálne riešenie Ψ^* tejto úlohy je kladné, tak dostaneme aj kladné ceny u,v, ktoré sme hľadali, aby sme sa mohli rozhodnúť o tom, či optimálna hodnota účelovej funkcie úlohy $(CCR\ I\ D)_o$ udáva mieru efektívnosti pre útvar DMU_o. Ak optimálne $\Psi^* = 0$, tak úloha $(CCR\ I\ D)_o$ nemá kladné optimálne riešenie u,v. Z toho vyplýva, že neexistuje maximum pre úlohu $(CCR\ I\ D)_o$, v ktorej podmienky nezápornosti cien u,v nahradíme ostrými nerovnosťami:

$$u > 0\,,\ v > 0\,,$$

aké vlastne hľadáme. Existuje iba suprémum.

Príslušná úloha lineárneho programovania na riešenie (Ψ) modelu v primárnom tvare pre $\forall\ o \in \{1,\ldots,p\}$:

$(\Psi\ P)_o$

$$\min_{\substack{s^- \in R^m,\, s^+ \in R^n, \\ \lambda \in R^p,\, r \in R,\, q \in R}} \quad r + qE_o^*$$

za podmienok

$$e^T s^- + e^T s^+ = 1$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j x_j + s^- = r x_o$$

$$\sum_{j=1}^{p} \lambda_j y_j - s^+ = -q y_o$$

$$s^- \geq 0, \quad s^+ \geq 0, \quad \lambda \geq 0,$$

kde e^T je vektor jednotiek.

V prílohe v *Tabuľke III* sú uvedené výsledky tejto dvojkrokovej metódy. Takto sme dostali presné informácie o všetkých pobočkách, z ktorých iba pre 26 existujú kladné ceny. Z toho 14 DMU je efektívnych a pri 12 pobočkách môžeme povedať, že optimálna hodnota účelovej funkcie udáva presnú technickú mieru efektívnosti. V ostatných prípadoch je miera efektivity menšia, ako udaná hodnota, keďže niektoré vstupy alebo výstupy neboli brané do úvahy kvôli ich nulovej cene.

Zhodou okolností pre všetky pobočky s optimálnou hodnotou účelovej funkcie rovnou jednej, t.j. pre efektívne útvary vyšli nenulové ceny, ale to nie je samozrejmosťou, ako sa môžeme presvedčiť na nasledovnom príklade:

Príklad 1.

Uvažujme 2 DMU s dvoma vstupmi a jedným výstupom:

	vstup1	vstup2	výstup
DMU_1	2	5	1
DMU_2	2	6	1

Použitá úloha na riešenie *(CCR I D)* modelu určí pre obe pobočky optimálnu hodnotu účelovej funkcie rovnú jednej napriek tomu, že DMU_2 spotrebováva väčšie množstvo *vstupu 2* na vyprodukovanie rovnakého množstva výstupu ako DMU_1, teda by nemala byť efektívna. Prečo ohodnotí tento model evidentne neefektívny útvar ako efektívny? Problém je v podmienkach nezápornosti cien. *Vstupy 2* pre oba *DMU* sú s nulovou cenou:

	u1	u2	v
DMU_1	0.5	0	1
DMU_2	0.5	0	1

tým pádom tento výsledok nestačí na určenie efektivity. Pozrime sa na výsledky po vykonaní druhého kroku, t.j. riešime *(Ψ)* model.

	u1	u2	v
DMU_1	0.14	0.14	1
DMU_2	0.5	0	1

Naše očakávania sa splnili, DMU_1 je efektívna, lebo sa našli kladné ceny, ale pre DMU_2 neexistujú, tým pádom optimálna hodnota účelovej funkcie, ktorá ostala rovná jednej, neudáva efektívnosť pre ten útvar DMU_2, ale miera efektivity je menšia.

Zhrnutie:

Z výsledkov uvedenej analýzy *(CCR I D)* modelu vidieť, že tento model neumožňuje zmerať mieru efektívnosti pre všetky útvary, lebo pri nulových optimálnych cenách *u,v* je príslušná miera efektívnosti menšia, ako optimálna hodnota účelovej funkcie. Ani dvojkrokový model veľmi nepomohol, síce počet vhodne ohodnotených útvarov sa zdvojnásobil. Na našom súbore dát u 75,5% útvarov je efektívnosť zmeraná nedostatočne.

3.2 Porovnanie aditívnych modelov s váhami

V tejto podkapitole sa zaoberáme experimentmi s aplikáciou aditívnych modelov. V prvej kapitole (str. 13) sme uviedli, že aditívne modely vyžadujú preškálovanie získanej optimálnej hodnoty účelovej funkcie, resp. definovanie úplne novej miery efektívnosti pomocou získaných optimálnych riešení. V nasledujúcej časti uvedieme 3 spôsoby na výpočet miery efektívnosti. Následne porovnáme aditívne modely s váhami podľa rozličnej voľby váh.

3.2.1 Porovnanie z hľadiska merania miery efektívnosti

Pri riešení CCR modelov optimálna hodnota účelovej funkcie príslušnej úlohy lineárneho programovania priamo udáva mieru efektívnosti (resp. jej prevrátenú hodnotu), samozrejme iba vtedy, keď optimálne riešenie (u^*,v^*) je kladné. Pri aditívnych modeloch percentuálnu hodnotu miery efektívnosti musíme dopočítať, keďže optimálna hodnota účelovej funkcie takúto informáciu priamo neposkytuje. Preto sa snažíme zvoliť také transformácie získanej optimálnej hodnoty účelovej funkcie alebo optimálnych riešení úloh, aby sme mieru efektívnosti pre neefektívne DMU dostali do intervalu $[0,1)$ a pre efektívne útvary rovné jednej.

Pozrieme sa na riešenie aditívnych modelov s váhami a s variabilnými výnosmi z rozsahu. Autori práce [3] navrhli tri rôzne spôsoby na výpočet miery efektívnosti podľa údajov získaných pri riešení modelu *(Ad VRTS)*. Prvá miera efektívnosti je počítaná pomocou optimálnej hodnoty účelovej funkcie, kým druhá resp. tretia metóda výpočtu miery efektívnosti nepoužíva optimálnu hodnotu účelovej funkcie, ale je počítaná pomocou optimálnych riešení primárnej resp. duálnej úlohy.

I. Miery efektívnosti založené na optimálnych hodnotách účelovej funkcie.

Označme optimálnu hodnotu účelovej funkcie pre o-ty ($o\in\{1,...,p\}$) útvar E_o^*. DMU_o je efektívny, ak $E_o^*=0$. Pre neefektívne útvary $E_o^* < 0$. Mieru efektívnosti $M1(\varepsilon)_o$[2)] pre útvar o dopočítame pomocou vzťahu:

$$M1(\varepsilon)_o = 1+\varepsilon E_o^*,$$

[2)] označenie: M - miera efektívnosti, 1 - uvedená ako prvá v poradí, ε - parameter výpočtu kde $\varepsilon > 0$ je škálovací parameter zvolený tak, aby $M1(\varepsilon)_o \in [0,1]$ pre $\forall\, DMU_o$, napr.:

$$\varepsilon = \frac{1}{\left|\min\left(E_1^*,\ldots,E_p^*\right)\right|}. \tag{17}$$

Nami navrhnutá transformácia optimálnej hodnoty účelovej funkcie do požadovaného intervalu $[0,1]$ je pomocou exponenciálnej funkcie. Tento výpočet miery efektívnosti bol zovšeobecnený v práci [3] pomocou tzv. funkcie kontrastu ozn. $f(r)$. Funkcia kontrastu pre $r \geq 0$ má vlastnosti:

$$f(0) = 1, \quad f(r) > 0, \quad f'(r) < 0, \quad f''(r) > 0, \quad \lim_{r\to\infty} f(r) = 0,$$

ktoré spĺňajú nasledovné konkrétne funkcie:

$$f(r) = \exp(-\beta r),$$

$$f(r) = \frac{1}{1+\gamma r^2},$$

kde $\beta > 0$, $\gamma > 0$ sú tzv. parametre kontrastu.

Ak E_o^* je optimálna hodnota účelovej funkcie útvaru DMU_o, potom ďalšie dve možné miery efektívnosti podľa konkrétnych funkcií kontrastu počítame:

$$M2(\beta)_o = \exp\left(\beta E_o^*\right),$$

$$M3(\gamma)_o = \frac{1}{1+\gamma\left(E_o^*\right)^2}.$$

II. Miera efektívnosti založená na optimálnych riešeniach primárneho modelu.

Označme optimálne riešenie úlohy $(Ad\ P\ VRTS)_o$: $(\lambda^*, s^{*-}, s^{*+})$. Pomocou λ^* zaveďme tzv. virtuálny útvar DMU_f, ktorého vstupy a výstupy dopočítame:

$$x_f = \sum_{j=1}^{p} \lambda_j^* x_j, \quad y_f = \sum_{j=1}^{p} \lambda_j^* y_j.$$

Podľa podmienok úlohy $(Ad\ P\ VRTS)_o$ dostávame:

$$x_f = x_o - s^{*-}, \quad y_f = y_o + s^{*+}.$$

Mieru efektívnosti DMU_o určíme z miery efektívnosti virtuálneho útvaru DMU_f. Ak sú vstupy a výstupy DMU_o kladné, potom spolu s podmienkou nezápornosti doplnkových premenných implikujú:

$$x_{fi} \leq x_{oi}, \quad i = 1,\ldots,m$$

$$y_{fk} \geq y_{ok}, \quad k = 1,\ldots,n.$$

Pomery:

$$E_i^x = \frac{x_{fi}}{x_{oi}}, \quad i = 1,\dots,m$$

$$E_k^y = \frac{y_{ok}}{y_{fk}}, \quad k = 1,\dots,n$$

nazývame parciálnou zlomkovou efektívnosťou prislúchajúcou vstupom resp. výstupom DMU_o. Tieto hodnoty sú v intervale *[0,1]*. V prípade, že vstupy x_{oi} sú nulové, E_i^x položíme rovné jednej a ak výstupy y_{ok} sú nulové, E_k^y položíme rovné nule. Váženú agregovanú mieru efektívnosti pomocou váh $\mu_i > 0$ ($i=1,...,m$) a $\eta_k > 0$ ($k=1,...,n$) definujeme:

$$M4(\mu,\eta)_o = \sum_{i=1}^{m} \mu_i E_i^x + \sum_{k=1}^{n} \eta_k E_k^y .$$

Podmienku:

$$\sum_{i=1}^{m} \mu_i + \sum_{k=1}^{n} \eta_k = 1,$$

ktorá zabezpečí, aby miera efektívnosti $M4(\mu,\eta)_o$ patrila do intervalu [0,1], s ohraničeniami pre $i=1,...,m$ a $k=1,...,n$:

$$\mu_i > 0, \quad \eta_k > 0,$$

spĺňajú nasledovné voľby váh μ_i, η_k:

i) $$\mu_i = \eta_k = \frac{1}{m+n}, \tag{18}$$

kde m (n) je počet vstupov (výstupov),

ii) $$\mu_i = \frac{w_i^-}{\sum_{l=1}^{m} w_l^- + \sum_{k=1}^{n} w_k^+}, \quad \eta_k = \frac{w_k^+}{\sum_{i=1}^{m} w_i^- + \sum_{l=1}^{n} w_l^+}, \tag{19}$$

kde w_i^-, w_k^+ sú definované podľa vzorcov *(7)*, *(8)*:

III. Miera efektívnosti založená na optimálnych riešeniach duálneho modelu.

Označme optimálne riešenie úlohy *(Ad D VRTS)*$_o$ trojicou *(u,v,z)*, pomocou ktorej mieru efektívnosti $M5_o$ pre o - ty útvar definujeme:

$$M5_o = \begin{cases} \dfrac{v^T y_o + z}{u^T x_o}, & z \geq 0 \\ \dfrac{v^T y_o}{u^T x_o - z}, & z < 0 \end{cases}.$$

V prílohe v *Tabuľke IV* sú uvedené optimálne hodnoty účelových funkcií a výsledky všetkých výpočtov pre miery efektívnosti (*M1* až *M5* v percentách) pre model *(PL VRTS)*, čiže pre aditívny model s variabilnými výnosmi z rozsahu a pomocou váh *(7)*. Hodnoty parametrov výpočtu pre príslušné miery efektívnosti sú v druhom riadku *Tabuľky IV* uvedené buď podľa číselného označenia vzorca, podľa ktorého sa počítali (*(17), (18), (19)*), alebo je doplnená konkrétna hodnota (β=1, γ=1). Poznamenajme, že vo vzorci *(19)* váhy w^+ a w^- boli počítané podľa *(7)*, keďže ide o *(PL)* model. Čísla (typu bold) napravo od hodnôt účelovej funkcie a mier efektívností v *Tabuľke IV* udávajú rating (***R***) pobočiek, t.j. poradové číslo útvaru pri zostupnom usporiadaní podľa príslušného výpočtu miery efektívnosti. Keďže 34 pobočiek je vždy efektívnych (účelová funkcia je nulová a miera efektivity je 100%), tie majú ratingy rovné jednej a pre ďalšie pobočky sú ratingy od 35 do 106.

Je zrejmé, že ratingy útvarov pri mierach *M1(ε), M2(β)*, *M3(γ)* sú rovnaké pre akúkoľvek voľbu parametrov ε, β, γ a rovnajú sa aj ratingom pobočiek podľa optimálnej hodnoty účelovej funkcie, lebo sú monotónnou transformáciou práve tej hodnoty. Miery *M4* (oba spôsoby) a *M5* však poskytujú úplne iné ratingy pre jednotlivé útvary.[3)]

Výsledky predchádzajúcich výpočtov kvôli ľahšiemu porovnaniu jednotlivých mier efektívnosti zhrnieme v nasledujúcej tabuľke, kde:

1. riadok: počet efektívnych útvarov, t.j. s efektivitu rovnou 100%,
2. riadok: najmenšia dosiahnutá miera efektívnosti (v %),
3. riadok: aritmetický priemer mier efektivít neefektívnych útvarov (v %),
4. riadok: počet neefektívnych útvarov s mierou efektivity nad 50%,
5. riadok: percentuálny počet neefektívnych útvarov, ktorých miera efektivity je nad 50%.

miera efektivity:	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
parametre výpočtu M:	ε ↔(17)	β=1	γ=1	μ,η ↔ (18)	μ,η ↔ (19)	
počet efektívnych	34	34	34	34	34	34
najmenšia miera ef. v %	0	1	4	39	16	14
priemer neefektívnych v %	78	43	55	70	78	60
počet (50% < M < 100%)	66	27	40	66	59	47
v % počet nad 50% z neef.	92	38	56	92	82	65

[3)] S ratingmi sa podrobnejšie zaoberáme v ďalšej podkapitole pri porovnávaní aditívnych modelov z hľadiska voľby váh.

Aké sú nedostatky jednotlivých mier efektivity?

Ako prvé si všimnime, do akého intervalu patria miery efektivity. Predpokladali sme hodnoty z intervalu *[0,1]* (v percentách od 0% do 100%). Z tohto hľadiska najhoršie výsledky dáva výpočet $M4(\mu,\eta)$ s parametrami výpočtu μ,η zvolené podľa *(18)*, kde najmenšia miera efektivity je 39%. Tento nedostatok je ale ľahko odstrániteľný pomocou ďalšej transformácie, kde pre všetky DMU_o ($o=1,...,p$) prepočítame miery efektivity M_o nasledovne:

$$M_o^{new} = \frac{M_o - \min(M_1,...,M_p)}{\max(M_1,...,M_p) - \min(M_1,...,M_p)}, \tag{20}$$

čím všetky miery efektivity zmenšíme, okrem efektívnych útvarov, t.j. ktoré majú efektivitu rovnú 100%, lebo tie hodnoty po tejto transformácii ostanú nezmenené. Je zrejmé, že transformácia resp. preškálovanie *(20)* je tiež monotónna operácia. To znamená, že nezmení poradie testovaných útvarov pri ich usporiadaní podľa príslušnej miery efektívnosti.

Ďalší nedostatok výpočtov je vidieť v predchádzajúcej tabuľke z tretieho až piateho riadku. Čísla uvedené v týchto riadkoch udávajú, ako nerovnomerne sú rozdelené miery efektívnosti neefektívnych útvarov. Napríklad pri výpočte miery efektívnosti $M1(\varepsilon)$ až 66 útvarov zo 72 neefektívnych (t.j. 92%) má vyše 50% - nú mieru efektivity, preto je aj aritmetický priemer mier efektívnosti neefektívnych útvarov taký vysoký (78%). A keďže iba podľa tohto výpočtu je dosiahnutá predpokladaná dolná hranica intervalu miery efektivity (najmenšia miera efektivity je 0), tak ani transformáciou *(20)* to nevylepšíme.

Rovnomerné rozdelenie mier efektivít všetkých útvarov cez celý interval *[0,1]* chceme dosiahnuť z toho dôvodu, aby sa dali ľahšie porovnávať pobočky medzi sebou. Tie výsledky neodzrkadľujú to, akou efektivitou pracuje tá ktorá pobočka, čiže ako využíva svoje vstupy na vyprodukovanie výstupov vo všeobecnosti, ale slúžia jedine na porovnanie útvarov medzi sebou, s ktorými pracujeme. Preto nie sú výhodné také výsledky, podľa ktorých by všetky pobočky mali mieru efektivity nad nejakým percentom (napr. tých 39%), lebo vo všeobecnosti sme si mohli myslieť, že to nie je až taký zlý výsledok, aj keď v porovnaní s ostatnými tá pobočka je na poslednom mieste. Preto ten interval od 39% do 100% rozťahujeme až k nule. Nerovnomerné rozdelenie nevyhovuje z podobného dôvodu, aj keď najmenšia miera efektivity je nula, ale ak 92% neefektívnych útvarov má mieru efektivity nad 50%, tak ani tie útvary nie sú medzi sebou vhodne porovnané.

Z tejto analýzy vyplýva, že jednoznačne najlepšie výsledky dávajú výpočty podľa funkcií kontrastu (t.j. miery $M2(\beta)$, $M3(\gamma)$). Pýtame sa prečo? Všimnime si, že ich parametre β a γ môžeme zvoliť ľubovolne a pomocou nich môžeme dosiahnuť rozloženie mier efektívnosti ako nám vyhovuje. Pri týchto konkrétnych výpočtoch pre *(PL VRTS)* model:

- pre $\beta \in (0,1)$, $\gamma \in (0,1)$ dostaneme veľa vysokých mier efektívnosti,
- pre $\beta > 1$, $\gamma > 1$ opačne, čiže malé miery efektivity,
- pre $\beta = 1$, $\gamma = 1$ je pomerne rovnomerné rozdelenie výsledkov.

Pre $\beta = 0.5$, $\beta = 1$, $\beta = 2$ a $\gamma = 0.5$, $\gamma = 1$, $\gamma = 2$ príslušné miery efektívnosti sú v prílohe v *Tabuľke V*. Hodnoty sú zoradené podľa mier efektívnosti, aby sme ich mohli prehľadnejšie znázorniť v nasledujúcich *Grafoch I* a *II* .

Na *Grafe I* vidíme na vodorovnej osi vynesený počet pobočiek (0 až 106), ale kvôli prehľadnosti útvary sú zoradené podľa mier efektívnosti. Na zvislej osi sú miery efektivity $M2(\beta)$ (v percentách) pre $\beta = 0.5$, $\beta = 1$, $\beta = 2$.
Neefektívnych útvarov je 72, z toho pri $\beta = 0.5$ od sedemnásteho v poradí majú útvary nad 50% mieru efektivity, pre $\beta = 2$ od 62 - ho útvaru v poradí majú len nad 50% mieru efektivity, čo je iba 10 útvarov s mierou efektivity nad 50%. Pre $\beta = 1$ je to približne rovnomerne rozdelené.

Graf I

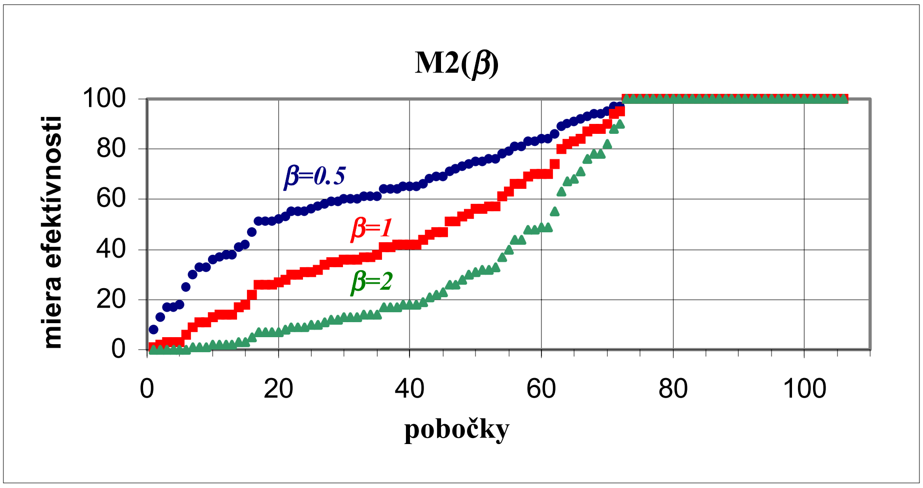

Podobné údaje sú v *Grafe II* pre mieru $M3(\gamma)$, kde $\gamma=0.5$, $\gamma=1$ a $\gamma=2$:

Graf II

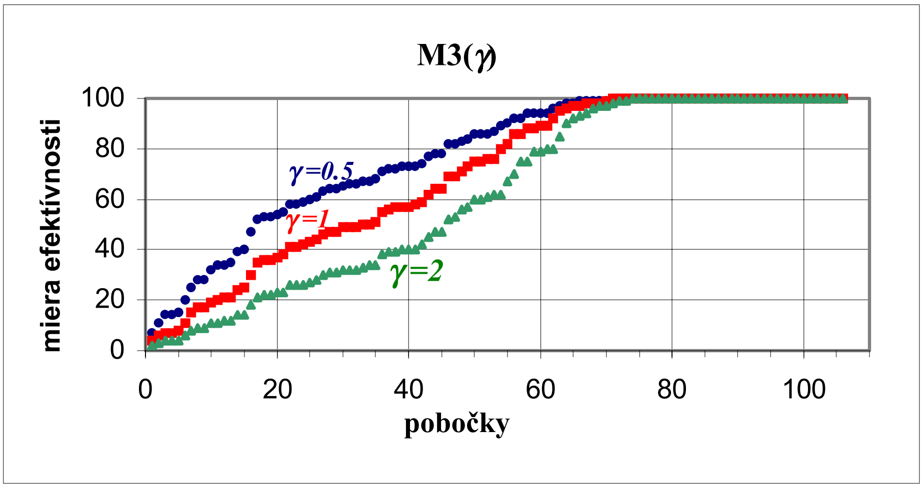

Nasledujúca tabuľka znázorňuje zhrnutie hodnôt mier efektívnosti po odstránení prvého nedostatku, čiže po vykonaní transformácie *(20)*, t.j. miery efektívnosti sme previedli na celý interval *[0,1]*. Príslušná tabuľka s prevedenými hodnotami mier efektívnosti je v prílohe ako *Tabuľka VI*.

miera efektivity:	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
parametre výpočtu M:	ε ↔(17)	β=1	γ=1	μ,η ↔ (18)	μ,η ↔ (19)	
počet efektívnych	34	34	34	34	34	34
najmenšia miera ef. v %	0	0	0	0	0	0
priemer neefektívnych v %	78	43	54	51	74	53
počet (50% < M < 100%)	66	26	36	43	56	44
v % počet nad 50% z neef.	92	36	50	60	78	61

Ako si môžeme všimnúť, aj druhý nedostatok, čiže nerovnomerné rozdelenie mier efektívnosti sa zlepšil a to najviac pre mieru $M4(\mu,\eta)$ s parametrami podľa *(18)*. Tým pádom aj táto metóda na výpočet miery efektívnosti sa stala porovnateľná s metódami výpočtov podľa funkcií kontrastu.

3.2.2 Porovnanie z hľadiska voľby váh

V 2. kapitole sme ukázali, že aditívne modely s váhami w^- a w^+ volené podľa *(6)*, nie sú k – invariantné vzhľadom na zmenu jednotiek a preto nie sú vhodné na použitie. Ale ak sú váhy volené podľa vzorcov *(7)* resp. *(8)*, tak takéto modely sú k – invariantné vzhľadom na zmenu jednotiek. Navyše v prípade, že používame modely s variabilnými výnosmi z rozsahu, sú k – invariantné aj na posun, čo rozširuje možnosti ich použitia. V predchádzajúcej časti sme popísali niekoľko mier efektívnosti, ktoré umožňujú porovnávať výsledky získané pre aditívne modely pri rozličnej voľbe váh podľa *(7)* (model Pastora a Lowella) a *(8)* (model Coopera a Pastora).

V prílohe v *Tabuľke VII* sú uvedené optimálne hodnoty účelovej funkcie a miery efektívnosti *M1* až *M5* pre všetky pobočky pre model *(CP VRTS)* podobne ako v *Tabuľke IV* pre *(PL VRTS)* model. Uvádzame aj ratingy pobočiek. Parametre výpočtu mier efektívnosti $M2(\beta)$ a $M3(\gamma)$ sme zvolili tak, aby bolo požadované rovnomerné rozdelenie mier efektívnosti splnené. Preto β = 30 a γ = 1700. Ten veľký rozdiel vo voľbe parametra kontrastu γ pri rôznych modeloch je z toho dôvodu, že optimálne hodnoty účelových funkcií pri *(PL)* modeli sú z intervalu (-5, 0], kým pri *(CP)* modeli sú rádovo 10^{-2} a pri výpočte podľa vzorca $M3(\gamma)$ pre vhodné výsledky treba parameter, ktorým sa násobí kvadratická hodnota účelovej funkcie voliť kompenzujúco. Pri výpočte miery efektívnosti $M4(\mu,\eta)$ pomocou vzorca *(19)* sme počítali váhy w^+ a w^- podľa *(8)*, keďže analyzujeme *(CP)* model.

Pre ľahšie porovnanie uvádzame podobnú súhrnnú tabuľku aj pre *(CP)* model, akú vidíme pre *(PL)* model na str. 41.

miera efektivity:	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
parametre výpočtu M:	ε ↔(17)	β=30	γ=1700	μ,η ↔(18)	μ,η ↔(19)	
počet efektívnych	34	34	34	34	34	34
najmenšia miera ef. v %	0	3	4	43	16	14
priemer neefektívnych v %	78	53	57	72	76	61
počet (50% < M < 100%)	66	39	40	69	58	50
v % počet nad 50% z neef.	92	54	56	96	81	70

Aj tieto výpočty majú rovnaké nedostatky, ako pri (*PL)* modeli, preto aj tieto hodnoty transformujeme pomocou *(20)* na požadovaný interval (*Tabuľka VIII* v prílohe) a uvádzame zhrnutie výsledkov:

miera efektivity:	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
parametre výpočtu M:	ε ↔(17)	β=30	γ=1700	μ,η ↔(18)	μ,η ↔(19)	
počet efektívnych	34	34	34	34	34	34
najmenšia miera ef. v %	0	0	0	0	0	0
priemer neefektívnych v %	78	52	55	51	72	54
počet (50% < M < 100%)	66	36	38	41	56	46
v % počet nad 50% z neef.	92	50	53	57	78	64

Najvýraznejšie zlepšenie nastalo tiež pri počítaní miery efektívnosti pomocou vzorca *M4*(μ,η), kde parametre μ,η volíme podľa *(18)*.

Vráťme sa k ratingom pobočiek.[4)] Kvôli prehľadnosti a ľahšiemu porovnávaniu oboch aditívnych modelov (s rôznymi voľbami váh) podľa toho, aké poradové čísla priradia jednotlivým pobočkám, v *Tabuľke IX* sú uvedené iba ratingy pobočiek. Keďže pre optimálnu hodnotu účelovej funkcie a miery efektívnosti počítané pomocou nej sú ratingy rovnaké, v *Tabuľke IX* sú tie hodnoty uvedené iba raz. Ďalšie ratingy sú počítané podľa mier efektívnosti *M4* (dva spôsoby) a *M5*. Zmeny v ratingu pri použití *(PL)* a *(CP)* modelu sú zhrnuté do nasledujúcej tabuľky.

1. riadok: počet útvarov, kde nastala zmena v ratingu podľa rôzneho modelu (pri danej miere efektívnosti)
2. riadok: maximálny rozdiel v ratingu zo všetkých 106 pobočiek medzi výsledkami *(PL)* modelu a *(CP)* modelu
3. riadok: priemerný rozdiel v ratingu podľa rôznej voľby modelu pre všetky neefektívne útvary

4) Po zoradení útvarov podľa mier efektívnosti sme si všimli, že pre dve krát dve pobočky sú miery efektívnosti rovnaké a to pri pobočkách č.19 a č.98, druhá dvojica pobočiek č.20 a č.99, preto tie dvojice majú rovnaké poradové čísla. Až potom sme zistili, že aj dáta (všetky vstupy a výstupy) pri týchto pobočkách sú rovnaké.

	M1-M3	M4,(18)	M4,(19)	M5
počet zmenených	48	64	62	47
maximálny rozdiel	6	15	25	8
priem. rozdiel všetkých neef.	1.3	3.5	3.8	1.4

Ďalšia tabuľka udáva počet útvarov, pri ktorých je zmena v ratingu o 0,1,2 atď. až 25 miest. Prázdne miesta a chýbajúce stĺpce pri zmene v ratingu sú s nulovým počtom.

zmena o	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	13	15	21	22	25
M1-M3	24	24	10	9	2	1	2									
M4,(18)	8	13	13	11	7	4	6	3	1	3	1		2			
M4,(19)	10	13	10	9	15	5	1	1	2	1	1	1		1	1	1
M5	25	25	10	4	4	2		1	1							

Z uvedených tabuliek je vidieť, že zmeny v ratingu pri použití *(PL)* resp.*(CP)* modelu pri výpočte miery efektívnosti podľa *M1*, *M2*, *M3* a *M*5 sú bezvýznamné. Priemerná zmena v ratingu je menej ako 1.5 poradia. Pritom je pravdepodobné, že zmena o 1 či 2 miesta je spôsobená tými pár útvarmi, pri ktorých je zmena o trošku väčšia. V *Tabuľke IX* sú zvýraznené tie útvary, kde sú najväčšie zmeny. Zaujímavé je, že útvary, u ktorých dochádza k väčším zmenám v ratingu, majú lepší rating v modeli *(CP)* ako v *(PL)* pri všetkých použitých mierach s výnimkou miery *M4* počítanej podľa *(19)*. Keďže tie útvary s veľkou zmenou v ratingu pri rôznych modeloch sú odlišné, nadarmo by sme hľadali v pôvodných dátach nijaké nápaditosti.

Záver

Cieľom tejto diplomovej práce bolo porovnať niektoré DEA modely z hľadiska merania miery efektívnosti, prípadne navrhnúť nové miery, pritom jednotlivé miery efektívnosti otestovať na veľkom dátovom súbore. Kvôli správnemu použitiu modelov sme v 2. kapitole dokázali ich invariantnosť resp. neinvariantnosť vzhľadom na zmenu jednotiek a na posun. V 3. kapitole sme najprv analyzovali jeden z najjednoduchších DEA modelov, vstupne orientovaný CCR model. Žiaľ výsledky pre tento model ukázali, že je nepoužiteľný. Pre vyše tri štvrtiny útvarov CCR model zmeral efektívnosť nedostatočne. Ani nami navrhnutá dvojkroková metóda na zlepšenie výsledkov nepomohla, keďže také optimálne riešenie, aké model žiada z definície miery efektívnosti jednoducho neexistuje. Aditívne modely z tohto hľadiska sú rozumnejšie definované, hlavnému cieľu DEA modelov, t.j. určeniu miery efektívnosti vždy vyhovejú. Jediným nedostatkom tejto metódy je, že z riešenia úlohy lineárneho programovania pre príslušné aditívne modely miery efektívnosti priamo nevyplývajú. Získané optimálne hodnoty treba nejakým spôsobom preškálovať alebo pretransformovať. Takýchto možností je však viac, ktoré sme aj my doplnili jedným spôsobom výpočtu miery efektívnosti ($M2(\beta)$). Z výsledkov vyplýva, že naša miera efektívnosti je aj jednou z najlepších. Hlavným nedostatkom niektorých výpočtov miery efektívnosti bolo nerovnomerné rozdelenie výsledkov. Totiž DEA metódou hľadáme pre jednotlivé útvary takú mieru efektívnosti v rámci danej skupiny skúmaných útvarov, ktorá odzrkadľuje ako efektívne pracuje tá ktorá pobočka v danej skupine. Nehľadáme mieru efektívnosti vo všeobecnosti, čiže ako premení útvar svoje vstupy na výstupy, iba porovnávame útvary medzi sebou. Teda výsledkom DEA metódy by predovšetkým malo byť poradové číslo (rating) pobočiek. V poslednej podkapitole tejto práci sme však dospeli k výsledku, že aj to poradové číslo závisí od typu modelu a aj od zvoleného výpočtu miery efektívnosti.

LITERATÚRA

[1] J. Petríková: *DEA s invariantnou hranicou*, Diplomová práca, MFF UK 2000

[2] M. Halická: *Úvod do DEA modelov*, seminár 1999

[3] D. Ševčovič, M. Halická and P. Brunovský: *DEA Analysis for a Large Structured Bank Branch Network*, 2001, working paper, www.iam.fmph.uniba.sk/institute/sevcovic/publications.html

[4] W. W. Cooper, R. G. Thompson and R. M. Thrall: *Extensions and new developments in DEA*, Annals of Operations Research 66, Introductions - Chapter 1, 1996, 3-45

[5] D. Ševčovič, M. Halická and P. Brunovský: *Data Envelopment Analýza efektívnosti útvarov peňažných inštitúcií*, www.iam.fmph.uniba.sk/dea/data.html

[6] M. Jandačka: *DEA Solver* - software na riešenie rôznych DEA modelov väčšieho rozmeru

[7] C. A. K. Lowell and J. T. Pastor: *Units invariant and translation invariant DEA models*, Operations Research Letters 18 (3), 1995, 147-151

PRÍLOHA

TABUĽKA I
(vstupné dáta)

pobočka	OsobNakl	PrevNakl	OstatNakl	Ucty	PocUct	Vklady	PocVkl
1	2582618	2530099	37027.4	34359033	8381	281921703	37523
2	1122877	1244833	28099.8	20602647	3061	71228122	9630
3	32082.1	24944.4	1038.01	171113	37	4446894	642
4	48123.4	34386.4	1502.1	304461	95	12570405	1178
5	80205.5	76182.4	1643.12	1462297	679	9691587	1840
6	80205.5	79774.2	2182.01	1108206	334	17472629	2057
7	80205.5	56588.8	1474.09	907319	386	15499026	2107
8	48123.4	35339.7	1290.43	138017	67	12539199	1263
9	16041.2	13198.7	491.152	22776.1	5	2916802	370
10	894722	1259935	399901	22656464	4823	171343585	23935
11	492620	641552	151323	7261338	2455	82077207	12708
12	70684.2	118807	31297.8	610384	249	20859214	3540
13	52235.9	60675	13449.9	550215	156	8617529	1498
14	25732.2	32304.3	11110.6	1370037	102	8200879	1701
15	44915.4	59379.8	23196.2	2013678	321	17556491	1855
16	52992.5	73335.7	24723.4	1032907	288	19428458	2459
17	31744.7	27648.7	6507.53	418417	125	4175177	846
18	145382	337408	50611.3	2177445	841	22489604	3443
19	25686.7	63907.4	19909.3	96924.7	32	13545322	1119
20	27618.5	53217	1037.05	54396.9	18	9875785	1034
21	1323045	1826462	392794	18993263	5112	178836421	26161
22	157023	402344	87853.5	1637349	700	45061978	7009
23	687750	936786	200217	9884102	2443	94985470	14031
24	494860	916414	165839	7996342	2099	46837951	7974
25	97842.7	242870	57614.1	1010954	445	32136525	4687
26	177342	163293	31194.4	1341089	467	11789708	2450
27	61410.3	214859	50293	1107863	345	22065391	3304
28	70598.9	182710	32467.6	2185990	645	11144099	1643
29	61953.6	162020	31512.7	1079633	415	11917309	1715
30	21087.4	92946.5	14642.3	595595	222	4101715	787
31	23697.5	69391.6	9867.61	318495	133	3934960	564
32	76454.2	168386	25464.8	1136600	416	9464850	1361
33	72255.1	199899	39788.7	1488032	524	12559071	1637
34	909619	1101674	426335	14779263	3851	132103913	14928
35	2718794	1702806	1037737	51570192	10700	288629172	38055
36	63873	55623.7	29435.1	847128	544	13548352	2637
37	73810.7	150671	46796.3	864620	436	30472886	3538
38	59871.5	94412.6	20563.1	1123746	439	8602447	1344
39	49718.7	99104.2	30312.7	567637	170	7518404	1166
40	12206.9	35713.1	8899.31	5376.7	5	6685698	800
41	50776.5	127117	31223.7	184447	134	6453338	948
42	51432.8	85556	25446.3	86206.8	86	5600404	894
43	61288.7	134941	28723	5403.44	11	22269971	2200
44	64305.9	86897.6	21173.7	419495	200	3556432	642
45	42745.8	117585	23192.7	147077	110	1638183	429
46	460913	801479	162701	5062784	2270	62188974	11500
47	176630	337056	109941	1522207	546	33314664	4676
48	200121	332936	121891	2242495	1003	42618608	6603
49	88235.5	133476	20320.6	648557	281	11989221	1939
50	10345.1	146138	2628.28	769734	540	85870.7	23
51	114146	131232	17790.3	500385	212	10496355	1482
52	152702	194423	48359	4444498	1525	24811310	5237
53	409533	876475	153744	8418839	3311	65393661	10510
54	68326.2	172584	39209.9	1525115	388	22852472	3398
55	345601	349121	106899	5256143	1561	64054017	8727
56	57518.3	96080.1	36913	652260	251	23370309	3179
57	10326	8122.36	9760.34	41640	33	6757539	1021
58	7612.7	8156.52	7990.85	30462.5	23	7027801	922

TABUĽKA I - pokračovanie
(vstupné dáta)

pobočka	OsobNakl	PrevNakl	OstatNakl	Ucty	PocUct	Vklady	PocVkl
59	4390.77	16055.6	5407.73	6830.15	11	3998370	648
60	3595.31	4239.79	5581.91	106717	8	4685010	625
61	10223.2	10045	6953.31	17286.7	13	5673869	766
62	4604.03	6489.92	3632.84	2325.54	1	2886547	476
63	162856	262891	27114	4098769	981	40615219	5280
64	1243541	621928	122549	40241029	5727	89524115	14131
65	147187	100648	12326.6	415063	143	22819414	5079
66	909333	506115	154984	13156110	3129	131592895	17211
67	897953	668424	139945	15529368	3461	60421316	8700
68	85262.5	45907.3	9179.42	541100	254	34135633	5386
69	1209774	680372	138646	18636275	5162	163443722	22253
70	142205	134649	14987.9	1645612	368	33425539	5195
71	582873	650767	176475	6988834	2750	77281684	13270
72	182433	181321	98877.6	1163065	457	60548946	8647
73	139345	170156	48443.9	952486	367	23553302	3567
74	111724	24833.6	29146	638883	235	20045301	2240
75	138712	55052.3	21597	573429	188	10816977	2089
76	420908	688309	121278	4600941	680	7716152	1182
77	218820	319895	47059.6	915525	388	15928236	3203
78	96927.9	81282.3	34303.3	192752	138	17613428	2696
79	331658	467898	162839	3303239	1337	52259928	7797
80	399903	937983	291966	7326081	3032	98481679	15247
81	157392	540962	150765	2417783	1010	35933922	5184
82	125511	248643	92439.4	873407	402	17843942	2729
83	70959.5	181281	31495.5	645054	282	11700928	1888
84	72476	146713	49460.9	1143105	418	25632900	2990
85	68476.1	111020	24337.7	507851	245	10721896	1677
86	46789	23554.3	9716.73	185461	12	7317749	1041
87	16812.8	11817.9	1145.92	99421	42	26436.3	23
88	16814.7	19412.4	3427.56	157212	58	1358510	268
89	59505.8	124566	49233.3	755461	272	20002855	2650
90	60901.3	161392	31244.3	460308	198	11346222	1922
91	700580	1132447	89056.4	8740505	1584	123930183	15170
92	777476	1038393	87793.7	10427844	2447	129825303	16993
93	59429.4	110211	1635.79	479038	208	33851615	3242
94	365804	375990	62984.9	3506427	1347	56348759	8116
95	71155	76666.8	3327.93	1995699	1071	926437	145
96	67292.3	104677	3182.78	690798	321	4128497	816
97	39395.3	47784	1462.63	120269	51	20537580	1510
98	25686.7	63907.4	19909.3	96924.7	32	13545322	1119
99	27618.5	53217	1037.05	54396.9	18	9875785	1034
100	63552.5	154477	2920.81	1661330	452	19819657	3529
101	427301	639949	201148	9066166	2330	83283649	12392
102	156177	170471	41366.3	2761633	854	25434093	3499
103	337642	654059	133294	6604983	1835	44328135	7553
104	377148	455522	184802	7779614	2296	86963697	11150
105	329378	561379	151210	6742462	1925	58425886	8412
106	57671.4	146919	10868.7	608040	163	6164547	1083

TABUĽKA II
(výsledky (CCR I D) modelu)

pobočka	úč. fcia v%	u1	u2	u3	v1	v2	v3	v4
1	100		0			0		0
2	92		0			0	0	0
3	59				0	0	0	
4	94	0				0		0
5	100						0	
6	94					0		0
7	**100**							
8	93	0			0			
9	68	0			0	0		
10	61			0				
11	53						0	
12	59				0		0	
13	48						0	
14	100			0		0	0	0
15	100			0				0
16	71							
17	56						0	
18	47						0	
19	57		0		0	0		0
20	67		0		0	0	0	
21	43							
22	50				0		0	
23	43							
24	39							
25	52				0		0	
26	33						0	
27	51		0				0	
28	69			0				
29	48						0	
30	59			0			0	
31	41							
32	42							
33	50			0				
34	44			0				0
35	65			0				0
36	95			0	0		0	
37	64				0			0
38	58						0	
39	32						0	
40	60		0		0	0		0
41	23				0		0	
42	22				0		0	
43	46		0		0	0		0
44	25				0		0	
45	17				0		0	
46	46						0	
47	32						0	
48	46				0		0	
49	39						0	
50	100		0	0		0	0	0
51	26							
52	89						0	
53	59						0	

pobočka	úč. fcia v%	u1	u2	u3	v1	v2	v3	v4
54	61							
55	56							0
56	61				0			
57	99			0	0		0	
58	94				0			0
59	99		0		0		0	
60	**100**							
61	70				0	0		
62	90		0		0	0	0	
63	82							0
64	100					0	0	0
65	62				0	0	0	
66	70							0
67	54							0
68	**100**							
69	78	0						0
70	70					0		
71	48						0	
72	53				0		0	
73	38						0	
74	100						0	
75	44	0					0	
76	24						0	0
77	25						0	
78	35				0		0	
79	38				0		0	
80	56			0	0		0	
81	41			0			0	
82	27				0		0	
83	37						0	
84	56				0			0
85	39				0		0	
86	41	0				0		0
87	27	0		0			0	
88	38						0	
89	46				0			
90	37				0		0	
91	48							0
92	54							
93	100							0
94	49							
95	100						0	0
96	44				0		0	
97	100					0		0
98	57		0		0	0		0
99	67		0		0	0	0	
100	100					0		0
101	55			0				
102	60							0
103	48			0			0	
104	61			0				
105	53			0				
106	33						0	

TABUĽKA III
(výsledky dvojkrokového (CCR I D) modelu)

pobočka	úč.fcia v %	u1	u2	u3	v1	v2	v3	v4
1	**100**							
2	92		0			0	0	0
3	59				0	0	0	
4	94	0				0		0
5	**100**							
6	94					0		0
7	**100**							
8	93	0			0			
9	68	0			0	0		
10	61			0				
11	53						0	
12	59				0		0	
13	48						0	
14	**100**							
15	**100**							
16	71							
17	56						0	
18	47						0	
19	57		0		0	0		0
20	67		0		0	0	0	
21	43							
22	50				0		0	
23	43							
24	39							
25	52				0		0	
26	33						0	
27	51		0				0	
28	69			0				
29	48						0	
30	59			0			0	
31	41							
32	42							
33	50			0				
34	44			0				0
35	65			0				0
36	95			0	0		0	
37	64				0			0
38	58						0	
39	32						0	
40	60		0		0	0		0
41	23				0		0	
42	22				0		0	
43	46		0		0	0		0
44	25				0		0	
45	17				0		0	
46	46						0	
47	32						0	
48	46				0		0	
49	39						0	
50	**100**							
51	26							
52	89						0	
53	59						0	

pobočka	úč.fcia v %	u1	u2	u3	v1	v2	v3	v4
54	61							
55	56							0
56	61				0			
57	99			0	0		0	
58	94				0			0
59	99		0		0		0	
60	**100**							
61	70				0	0		
62	90		0		0	0	0	
63	82							0
64	**100**							
65	62				0	0	0	
66	70							0
67	54							0
68	**100**							
69	78	0						0
70	70					0		
71	48						0	
72	53				0		0	
73	38						0	
74	**100**							
75	44	0					0	
76	24						0	0
77	25						0	
78	35				0		0	
79	38							
80	56							
81	41			0			0	
82	27				0		0	
83	37						0	
84	56				0			0
85	39				0		0	
86	41	0				0		0
87	27	0		0			0	
88	38						0	
89	46				0			
90	37				0		0	
91	48							0
92	54							
93	**100**							
94	49							
95	**100**							
96	44				0		0	
97	**100**							
98	57		0		0	0		0
99	67		0		0	0	0	
100	**100**							
101	55			0				
102	60							0
103	48			0			0	
104	61			0				
105	53			0				
106	33						0	

TABUĽKA IV
(výsledky všetkých odvodených mier efektívnosti pre (PL VRTS) model a rating pobočiek)

pob	úč. fcia		M1(ε)		M2(β)		M3(γ)		M4(μ,η)		M4(μ,η)		M5	
	E_o^*	R	ε ↔(17)	R	β=1	R	γ=1	R	μ,η ↔ (18)	R	μ,η ↔ (19)	R		R
1	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
2	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
3	-0.13933	40	97.3	40	87.0	40	98.1	40	78.4	54	47.8	95	72.0	57
4	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
5	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
6	-0.17214	41	96.6	41	84.2	41	97.1	41	91.8	36	69.7	87	86.2	40
7	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
8	-0.06255	36	98.8	36	93.9	36	99.6	36	84.8	42	68.1	89	92.4	35
9	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
10	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
11	-0.99237	73	80.6	73	37.1	73	50.4	73	89.5	37	99.8	35	87.7	37
12	-0.60916	58	88.1	58	54.4	58	72.9	58	74.9	67	95.4	53	66.9	64
13	-0.63288	59	87.6	59	53.1	59	71.4	59	71.0	74	87.2	70	46.7	85
14	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
15	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
16	-0.22924	44	95.5	44	79.5	44	95.0	44	86.9	39	96.2	51	83.3	42
17	-0.36380	48	92.9	48	69.5	48	88.3	48	81.1	48	85.7	77	62.5	70
18	-1.35865	90	73.5	90	25.7	90	35.1	90	69.0	79	91.8	61	56.8	79
19	-0.35408	46	93.1	46	70.2	46	88.9	46	58.5	92	45.0	98	57.6	77
20	-0.12718	38	97.5	38	88.1	38	98.4	38	73.0	71	40.9	100	83.2	43
21	-3.38873	102	33.8	102	3.4	102	8.0	102	86.0	41	92.3	59	86.0	41
22	-1.03022	77	79.9	77	35.7	77	48.5	77	79.2	51	99.4	40	81.1	47
23	-2.80109	101	45.3	101	6.1	101	11.3	101	78.2	55	86.8	73	72.0	56
24	-3.56419	104	30.4	104	2.8	104	7.3	104	69.8	76	94.8	54	54.4	81
25	-0.88958	70	82.6	70	41.1	70	55.8	70	74.7	68	96.6	49	66.0	65
26	-1.72557	92	66.3	92	17.8	92	25.1	92	55.6	96	62.4	90	37.0	95
27	-0.67040	60	86.9	60	51.2	60	69.0	60	78.6	52	98.2	44	68.2	63
28	-0.56204	55	89.0	55	57.0	55	76.0	55	77.6	59	90.5	62	72.7	55
29	-0.75491	63	85.3	63	47.0	63	63.7	63	70.5	75	89.3	63	59.2	74
30	-0.29957	45	94.1	45	74.1	45	91.8	45	74.5	69	92.6	58	61.9	71
31	-0.40988	50	92.0	50	66.4	50	85.6	50	68.5	80	86.8	74	44.4	87
32	-1.05233	78	79.4	78	34.9	78	47.5	78	65.7	82	86.0	76	48.9	83
33	-0.89928	71	82.4	71	40.7	71	55.3	71	69.7	77	88.3	67	58.7	75
34	-4.11895	105	19.6	105	1.6	105	5.6	105	80.3	49	93.8	57	71.8	58
35	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
36	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
37	-0.41141	51	92.0	51	66.3	51	85.5	51	82.1	44	98.9	42	82.3	45
38	-0.55721	54	89.1	54	57.3	54	76.3	54	77.0	61	88.4	66	64.5	66
39	-0.86882	68	83.0	68	41.9	68	57.0	68	62.4	88	87.0	71	38.5	94
40	-0.18984	42	96.3	42	82.7	42	96.5	42	52.3	98	26.3	104	56.5	80
41	-1.09057	80	78.7	80	33.6	80	45.7	80	49.4	101	76.7	84	24.8	103
42	-1.02177	75	80.0	75	36.0	75	48.9	75	42.3	105	50.5	93	22.5	104
43	-0.86802	67	83.0	67	42.0	67	57.0	67	43.3	104	16.1	106	46.4	86
44	-1.16291	82	77.3	82	31.3	82	42.5	82	58.0	94	82.9	79	25.9	102
45	-1.06030	79	79.3	79	34.6	79	47.1	79	44.2	103	72.6	86	14.2	106
46	-2.24584	99	56.1	99	10.6	99	16.5	99	78.0	56	99.5	39	72.9	54
47	-1.95405	95	61.8	95	14.2	95	20.8	95	61.2	89	78.5	83	48.2	84
48	-1.33132	88	74.0	88	26.4	88	36.1	88	76.2	62	98.7	43	70.2	60
49	-1.20342	84	76.5	84	30.0	84	40.8	84	64.9	84	87.0	72	39.5	93
50	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
51	-1.51398	91	70.4	91	22.0	91	30.4	91	50.9	100	49.1	94	28.3	101
52	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
53	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
54	-0.46087	52	91.0	52	63.1	52	82.5	52	82.0	45	97.9	47	77.4	50
55	-0.78029	64	84.8	64	45.8	64	62.2	64	87.2	38	98.0	45	86.5	38
56	-0.36708	49	92.8	49	69.3	49	88.1	49	81.6	46	97.4	48	77.3	51
57	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
58	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1

TABUĽKA IV - pokračovanie

(výsledky všetkých odvodených mier efektívnosti pre (PL VRTS) model a rating pobočiek)

pob	úč. fcia		M1(ε)		M2(β)		M3(γ)		M4(μ,η)		M4(μ,η)		M5	
	E_o^*	R	ε ↔(17)	R	β=1	R	γ=1	R	μ,η ↔ (18)	R	μ,η ↔ (19)	R		R
59	-0.05443	35	98.9	35	94.7	35	99.7	35	74.9	66	99.8	36	86.3	39
60	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
61	-0.10038	37	98.0	37	90.4	37	99.0	37	67.8	81	52.7	91	69.5	62
62	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
63	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
64	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
65	-0.85964	66	83.2	66	42.3	66	57.5	66	69.4	78	40.5	102	60.2	73
66	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
67	-3.52171	103	31.2	103	3.0	103	7.5	103	75.5	64	82.6	80	64.3	68
68	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
69	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
70	-0.49319	53	90.4	53	61.1	53	80.4	53	81.4	47	74.3	85	78.5	49
71	-1.76457	93	65.5	93	17.1	93	24.3	93	82.6	43	99.5	38	80.6	48
72	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
73	-1.33148	89	74.0	89	26.4	89	36.1	89	58.6	90	69.6	88	49.3	82
74	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
75	-1.28309	86	74.9	86	27.7	86	37.8	86	56.9	95	51.9	92	34.9	98
76	-5.12052	106	0.0	106	0.6	106	3.7	106	38.7	106	32.8	103	20.0	105
77	-2.42245	100	52.7	100	8.9	100	14.6	100	47.6	102	45.2	97	31.3	100
78	-1.17770	83	77.0	83	30.8	83	41.9	83	51.3	99	45.6	96	41.3	92
79	-2.24541	98	56.1	98	10.6	98	16.6	98	71.3	73	96.1	52	61.6	72
80	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
81	-2.03990	97	60.2	97	13.0	97	19.4	97	73.6	70	96.2	50	58.7	76
82	-1.98780	96	61.2	96	13.7	96	20.2	96	53.4	97	81.4	81	35.1	97
83	-1.13795	81	77.8	81	32.0	81	43.6	81	63.6	86	88.2	68	42.9	89
84	-0.57599	56	88.8	56	56.2	56	75.1	56	79.7	50	94.7	55	74.6	52
85	-0.97620	72	80.9	72	37.7	72	51.2	72	65.0	83	87.4	69	43.5	88
86	-0.57864	57	88.7	57	56.1	57	74.9	57	58.6	91	16.1	105	35.6	96
87	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
88	-0.20166	43	96.1	43	81.7	43	96.1	43	78.4	53	86.4	75	64.4	67
89	-0.67275	61	86.9	61	51.0	61	68.8	61	74.9	65	94.2	56	62.7	69
90	-1.02282	76	80.0	76	36.0	76	48.9	76	63.5	87	89.3	64	42.2	91
91	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
92	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
93	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
94	-1.30518	87	74.5	87	27.1	87	37.0	87	77.4	60	89.1	65	74.4	53
95	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
96	-0.87729	69	82.9	69	41.6	69	56.5	69	75.9	63	85.4	78	42.2	90
97	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
98	-0.35408	46	93.1	46	70.2	46	88.9	46	58.5	92	45.0	98	57.6	77
99	-0.12718	38	97.5	38	88.1	38	98.4	38	73.0	71	40.9	100	83.2	43
100	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
101	-0.74531	62	85.4	62	47.5	62	64.3	62	92.9	35	99.8	37	90.6	36
102	-0.82891	65	83.8	65	43.7	65	59.3	65	77.7	58	92.0	60	70.0	61
103	-1.93826	94	62.1	94	14.4	94	21.0	94	78.0	57	99.3	41	70.2	59
104	0.00000	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1	100.0	1
105	-1.20786	85	76.4	85	29.9	85	40.7	85	86.3	40	97.9	46	81.4	46
106	-0.99691	74	80.5	74	36.9	74	50.2	74	64.7	85	80.0	82	31.7	99

TABUĽKA V

(zoradené miery efektívnosti M2(β) a M3(γ) pre model (PL VRTS) pre rôzne hodnoty parametrov β a γ)

poradové číslo	β = 0.5	β = 1	β = 2	γ = 0.5	γ = 1	γ = 2
1	8	1	0	7	4	2
2	13	2	0	11	6	3
3	17	3	0	14	7	4
4	17	3	0	14	7	4
5	18	3	0	15	8	4
6	25	6	0	20	11	6
7	30	9	1	25	15	8
8	33	11	1	28	17	9
9	33	11	1	28	17	9
10	36	13	2	32	19	11
11	37	14	2	34	20	11
12	38	14	2	34	21	12
13	38	14	2	35	21	12
14	41	17	3	39	24	14
15	42	18	3	40	25	14
16	47	22	5	47	30	18
17	51	26	7	52	35	21
18	51	26	7	53	36	22
19	51	26	7	53	36	22
20	52	27	7	54	37	23
21	53	28	8	55	38	23
22	55	30	9	58	41	26
23	55	30	9	58	41	26
24	55	31	9	59	42	26
25	56	31	10	60	43	27
26	57	32	10	61	44	28
27	58	34	11	63	46	30
28	59	35	12	64	47	31
29	59	35	12	64	47	31
30	60	36	13	65	49	32
31	60	36	13	66	49	32
32	60	36	13	66	49	32
33	61	37	14	67	50	33
34	61	37	14	67	50	34
35	61	38	14	68	51	34
36	64	41	17	71	55	38
37	64	41	17	72	56	39
38	64	42	17	72	57	39
39	65	42	18	73	57	40
40	65	42	18	73	57	40
41	65	42	18	73	58	40
42	66	44	19	74	59	42
43	68	46	21	77	62	45
44	69	47	22	78	64	47
45	69	47	23	78	64	47
46	71	51	26	82	69	52
47	72	51	26	82	69	53
48	73	53	28	83	71	56
49	74	54	30	84	73	57
50	75	56	31	86	75	60
51	75	56	32	86	75	60
52	76	57	32	86	76	61
53	76	57	33	87	76	62
54	78	61	37	89	80	62
55	79	63	40	90	82	67
56	81	66	44	92	86	70
57	81	66	44	92	86	75
58	83	69	48	94	88	75
59	83	70	48	94	88	79
60	84	70	49	94	89	79
61	84	70	49	94	89	80
62	86	74	55	96	92	80
63	89	80	63	97	95	85
64	90	82	67	98	96	90
65	91	83	68	98	97	92
66	92	84	71	99	97	93
67	93	87	76	99	98	94
68	94	88	78	99	98	96
69	94	88	78	99	98	97
70	95	90	82	99	99	97
71	97	94	88	100	100	98
72	97	95	90	100	100	99
73	100	100	100	100	100	99
74	100	100	100	100	100	100
75	100	100	100	100	100	100
76	100	100	100	100	100	100
77	100	100	100	100	100	100
78	100	100	100	100	100	100
79	100	100	100	100	100	100
80	100	100	100	100	100	100
81	100	100	100	100	100	100
82	100	100	100	100	100	100
83	100	100	100	100	100	100
84	100	100	100	100	100	100
85	100	100	100	100	100	100
86	100	100	100	100	100	100
87	100	100	100	100	100	100
88	100	100	100	100	100	100
89	100	100	100	100	100	100
90	100	100	100	100	100	100
91	100	100	100	100	100	100
92	100	100	100	100	100	100
93	100	100	100	100	100	100
94	100	100	100	100	100	100
95	100	100	100	100	100	100
96	100	100	100	100	100	100
97	100	100	100	100	100	100
98	100	100	100	100	100	100
99	100	100	100	100	100	100
100	100	100	100	100	100	100
101	100	100	100	100	100	100
102	100	100	100	100	100	100
103	100	100	100	100	100	100
104	100	100	100	100	100	100
105	100	100	100	100	100	100
106	100	100	100	100	100	100

TABUĽKA VI
(miery efektívnosti pre (PL VRTS) model podľa transformácie (20))

pobočka	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
	ε ↔(17)	β=1	γ=1	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (18)	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (19)	
1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3	97.3	86.9	98.0	64.7	37.9	67.4
4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
6	96.6	84.1	97.0	86.6	64.0	83.9
7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
8	98.8	93.9	99.6	75.3	62.0	91.2
9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
10	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
11	80.6	36.7	48.5	82.9	99.8	85.7
12	88.1	54.1	71.9	59.0	94.5	61.4
13	87.6	52.8	70.3	52.7	84.7	38.0
14	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
15	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
16	95.5	79.4	94.8	78.6	95.5	80.6
17	92.9	69.3	87.9	69.1	83.0	56.3
18	73.5	25.3	32.7	49.4	90.3	49.7
19	93.1	70.0	88.4	32.3	34.4	50.6
20	97.5	88.0	98.3	56.0	29.5	80.4
21	33.8	2.8	4.5	77.1	90.8	83.7
22	79.9	35.3	46.5	66.1	99.3	77.9
23	45.3	5.5	7.9	64.4	84.2	67.4
24	30.4	2.2	3.8	50.8	93.8	46.9
25	82.6	40.7	54.1	58.7	96.0	60.4
26	66.3	17.3	22.3	27.6	55.2	26.6
27	86.9	50.9	67.8	65.1	97.8	63.0
28	89.0	56.7	75.1	63.4	88.7	68.2
29	85.3	46.7	62.3	51.8	87.2	52.5
30	94.1	74.0	91.5	58.4	91.2	55.6
31	92.0	66.2	85.1	48.6	84.2	35.3
32	79.4	34.5	45.4	44.1	83.3	40.5
33	82.4	40.3	53.6	50.5	86.0	51.9
34	19.6	1.0	2.0	67.9	92.7	67.1
35	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
36	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
37	92.0	66.1	85.0	70.9	98.7	79.3
38	89.1	57.0	75.4	62.4	86.2	58.7
39	83.0	41.6	55.3	38.6	84.5	28.3
40	96.3	82.6	96.4	22.2	12.3	49.3
41	78.7	33.2	43.6	17.4	72.2	12.4
42	80.0	35.6	47.0	5.8	41.0	9.7
43	83.0	41.6	55.4	7.5	0.0	37.5
44	77.3	30.8	40.3	31.5	79.7	13.7
45	79.3	34.2	45.1	9.0	67.4	0.0
46	56.1	10.0	13.4	64.1	99.4	68.4
47	61.8	13.7	17.7	36.6	74.3	39.6
48	74.0	26.0	33.6	61.2	98.5	65.3
49	76.5	29.6	38.6	42.7	84.5	29.5
50	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
51	70.4	21.5	27.7	19.9	39.4	16.5
52	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
53	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
54	91.0	62.9	81.8	70.6	97.5	73.7
55	84.8	45.5	60.7	79.2	97.6	84.3
56	92.8	69.1	87.7	70.0	96.9	73.6
57	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
58	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

TABUĽKA VI - pokračovanie
(miery efektívnosti pre (PL VRTS) model podľa transformácie (20))

pobočka	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
	ε ↔(17)	β=1	γ=1	μ,η ↔ (18)	μ,η ↔ (19)	
59	98.9	94.7	99.7	59.0	99.8	84.1
60	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
61	98.0	90.4	99.0	47.5	43.7	64.4
62	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
63	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
64	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
65	83.2	42.0	55.9	50.0	29.1	53.6
66	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
67	31.2	2.4	3.9	60.0	79.3	58.4
68	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
69	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
70	90.4	60.8	79.7	69.7	69.4	75.0
71	65.5	16.6	21.4	71.6	99.5	77.4
72	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
73	74.0	26.0	33.6	32.4	63.8	40.9
74	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
75	74.9	27.3	35.4	29.7	42.7	24.1
76	0.0	0.0	0.0	0.0	20.0	6.8
77	52.7	8.3	11.3	14.6	34.7	19.9
78	77.0	30.4	39.7	20.5	35.2	31.6
79	56.1	10.1	13.4	53.1	95.3	55.3
80	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
81	60.2	12.5	16.3	56.9	95.5	51.8
82	61.2	13.2	17.2	24.0	77.9	24.4
83	77.8	31.6	41.4	40.7	85.9	33.5
84	88.8	56.0	74.1	66.8	93.6	70.5
85	80.9	37.3	49.3	43.0	85.0	34.2
86	88.7	55.8	74.0	32.4	0.0	25.0
87	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
88	96.1	81.6	95.9	64.8	83.8	58.5
89	86.9	50.7	67.7	59.1	93.0	56.5
90	80.0	35.6	46.9	40.4	87.2	32.6
91	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
92	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
93	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
94	74.5	26.7	34.6	63.2	87.0	70.1
95	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
96	82.9	41.2	54.9	60.6	82.6	32.7
97	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
98	93.1	70.0	88.4	32.3	34.4	50.6
99	97.5	88.0	98.3	56.0	29.5	80.4
100	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
101	85.4	47.1	62.9	88.5	99.7	89.0
102	83.8	43.3	57.7	63.6	90.5	65.0
103	62.1	13.9	18.0	64.1	99.1	65.3
104	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
105	76.4	29.5	38.4	77.6	97.5	78.3
106	80.5	36.5	48.3	42.4	76.2	20.4

TABUĽKA VII

(výsledky všetkých odvodených mier efektívnosti pre (CP VRTS) model a rating pobočiek)

pob	úč. fcia		M1(ε)		M2(β)		M3(γ)		M4(μ,η)		M4(μ,η)		M5	
	E_o^*	R	ε ↔(17)	R	β=30	R	γ=1700	R	μ,η ↔(18)	R	μ,η ↔(19)	R		R
1	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
2	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
3	-0.00351	**40**	97.1	**40**	90.0	**40**	98.0	**40**	78.4	**61**	48.4	**94**	71.9	**57**
4	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
5	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
6	-0.00417	**41**	96.5	**41**	88.3	**41**	97.1	**41**	91.8	**36**	70.2	**86**	87.1	**37**
7	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
8	-0.00145	**36**	98.8	**36**	95.8	**36**	99.6	**36**	84.8	**44**	69.2	**88**	92.7	**35**
9	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
10	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
11	-0.02284	**73**	81.1	**73**	50.4	**73**	53.0	**73**	90.7	**38**	99.9	**35**	87.0	**38**
12	-0.01400	**57**	88.4	**57**	65.7	**57**	75.0	**57**	75.0	**68**	95.0	**50**	69.3	**64**
13	-0.01598	**62**	86.7	**62**	61.9	**62**	69.7	**62**	71.0	**77**	86.0	**66**	46.7	**86**
14	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
15	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
16	-0.00510	**43**	95.8	**43**	85.8	**43**	95.8	**43**	87.0	**41**	95.8	**46**	85.1	**43**
17	-0.00944	**50**	92.2	**50**	75.3	**50**	86.8	**50**	81.1	**54**	84.5	**72**	63.8	**70**
18	-0.03236	**90**	73.2	**90**	37.9	**90**	36.0	**90**	73.6	**72**	89.8	**59**	57.5	**80**
19	-0.00804	**48**	93.3	**48**	78.6	**48**	90.1	**48**	61.8	**92**	44.9	**96**	61.5	**73**
20	-0.00312	**38**	97.4	**38**	91.1	**38**	98.4	**38**	73.0	**73**	42.2	**100**	83.8	**44**
21	-0.07304	**102**	39.4	**102**	11.2	**102**	9.9	**102**	86.0	**42**	92.5	**56**	85.8	**41**
22	-0.02237	**71**	81.4	**71**	51.1	**71**	54.0	**71**	79.2	**57**	99.4	**37**	80.5	**48**
23	-0.06093	**101**	49.4	**101**	16.1	**101**	13.7	**101**	83.0	**46**	76.3	**82**	72.4	**55**
24	-0.07890	**103**	34.5	**103**	9.4	**103**	8.6	**103**	74.6	**71**	79.9	**76**	56.7	**81**
25	-0.01935	**65**	83.9	**65**	56.0	**65**	61.1	**65**	75.2	**67**	96.2	**45**	69.2	**65**
26	-0.04226	**93**	64.9	**93**	28.1	**93**	24.8	**93**	63.6	**90**	59.3	**90**	37.2	**96**
27	-0.01419	**58**	88.2	**58**	65.3	**58**	74.5	**58**	78.8	**58**	98.6	**41**	72.1	**56**
28	-0.01365	**55**	88.7	**55**	66.4	**55**	75.9	**55**	78.5	**59**	90.5	**57**	73.0	**54**
29	-0.01792	**64**	85.1	**64**	58.4	**64**	64.7	**64**	71.0	**78**	88.9	**60**	60.6	**76**
30	-0.00715	**45**	94.1	**45**	80.7	**45**	92.0	**45**	75.8	**66**	91.8	**55**	63.2	**72**
31	-0.01029	**52**	91.5	**52**	73.4	**52**	84.7	**52**	71.5	**76**	85.4	**67**	44.7	**87**
32	-0.02615	**79**	78.3	**79**	45.6	**79**	46.2	**79**	66.6	**83**	84.8	**71**	49.1	**84**
33	-0.02131	**70**	82.3	**70**	52.8	**70**	56.4	**70**	70.1	**80**	87.7	**62**	60.0	**77**
34	-0.08505	**105**	29.4	**105**	7.8	**105**	7.5	**105**	82.5	**48**	78.8	**79**	71.5	**58**
35	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
36	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
37	-0.00788	**47**	93.5	**47**	78.9	**47**	90.5	**47**	82.1	**50**	98.9	**39**	86.2	**40**
38	-0.01389	**56**	88.5	**56**	65.9	**56**	75.3	**56**	77.0	**63**	87.3	**63**	64.6	**68**
39	-0.02086	**68**	82.7	**68**	53.5	**68**	57.5	**68**	62.4	**91**	85.6	**69**	38.9	**94**
40	-0.00454	**42**	96.2	**42**	87.3	**42**	96.6	**42**	55.3	**100**	26.2	**104**	58.5	**78**
41	-0.02621	**80**	78.3	**80**	45.6	**80**	46.1	**80**	50.7	**103**	74.7	**81**	25.7	**103**
42	-0.02487	**76**	79.4	**76**	47.4	**76**	48.7	**76**	43.2	**106**	49.4	**93**	23.2	**104**
43	-0.02030	**67**	83.2	**67**	54.4	**67**	58.8	**67**	43.5	**105**	17.1	**106**	48.9	**85**
44	-0.02914	**85**	75.8	**85**	41.7	**85**	40.9	**85**	59.1	**94**	81.1	**75**	26.3	**102**
45	-0.02597	**78**	78.4	**78**	45.9	**78**	46.6	**78**	46.3	**104**	70.2	**85**	14.2	**106**
46	-0.05125	**99**	57.5	**99**	21.5	**99**	18.3	**99**	81.3	**53**	96.3	**43**	69.8	**62**
47	-0.04231	**94**	64.9	**94**	28.1	**94**	24.7	**94**	64.8	**86**	69.0	**87**	51.9	**82**
48	-0.02747	**82**	77.2	**82**	43.9	**82**	43.8	**82**	77.9	**62**	96.1	**44**	71.4	**59**
49	-0.03021	**87**	74.9	**87**	40.4	**87**	39.2	**87**	65.8	**84**	85.5	**68**	39.3	**93**
50	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
51	-0.03794	**91**	68.5	**91**	32.0	**91**	29.0	**91**	56.9	**96**	47.1	**95**	28.3	**101**
52	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
53	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
54	-0.01004	**51**	91.7	**51**	74.0	**51**	85.4	**51**	82.3	**49**	98.7	**40**	79.9	**49**
55	-0.01681	**63**	86.0	**63**	60.4	**63**	67.5	**63**	90.7	**37**	93.3	**54**	85.6	**42**
56	-0.00747	**46**	93.8	**46**	79.9	**46**	91.3	**46**	81.7	**51**	97.2	**42**	81.5	**46**
57	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
58	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**

TABUĽKA VII - pokračovanie

(výsledky všetkých odvodených mier efektívnosti pre (CP VRTS) model a rating pobočiek)

pob	úč. fcia		M1(ε)		M2(β)		M3(γ)		M4(μ,η)		M4(μ,η)		M5	
	E_o^*	R	ε ↔(17)	R	β=30	R	γ=1700	R	μ,η ↔(18)	R	μ,η ↔(19)	R		R
59	-0.00132	**35**	98.9	**35**	96.1	**35**	99.7	**35**	74.9	**70**	99.7	**36**	87.0	**39**
60	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
61	-0.00246	**37**	98.0	**37**	92.9	**37**	99.0	**37**	70.9	**79**	51.3	**92**	70.6	**60**
62	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
63	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
64	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
65	-0.02094	**69**	82.6	**69**	53.4	**69**	57.3	**69**	69.4	**81**	41.7	**102**	61.5	**75**
66	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
67	-0.08049	**104**	33.2	**104**	8.9	**104**	8.3	**104**	79.7	**55**	78.4	**80**	65.4	**67**
68	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
69	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
70	-0.01190	**53**	90.1	**53**	70.0	**53**	80.6	**53**	81.7	**52**	74.6	**84**	79.3	**50**
71	-0.03931	**92**	67.4	**92**	30.7	**92**	27.6	**92**	87.1	**40**	95.3	**49**	78.6	**51**
72	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
73	-0.03104	**88**	74.2	**88**	39.4	**88**	37.9	**88**	66.9	**82**	63.3	**89**	51.2	**83**
74	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
75	-0.03189	**89**	73.5	**89**	38.4	**89**	36.6	**89**	56.9	**97**	51.6	**91**	35.2	**98**
76	-0.12051	**106**	0.0	**106**	2.7	**106**	3.9	**106**	51.2	**102**	29.4	**103**	20.0	**105**
77	-0.05768	**100**	52.1	**100**	17.7	**100**	15.0	**100**	56.0	**99**	42.3	**99**	32.4	**99**
78	-0.02824	**84**	76.6	**84**	42.9	**84**	42.5	**84**	54.7	**101**	44.4	**98**	42.9	**91**
79	-0.04671	**98**	61.2	**98**	24.6	**98**	21.2	**98**	76.2	**64**	79.0	**78**	63.8	**71**
80	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
81	-0.04329	**96**	64.1	**96**	27.3	**96**	23.9	**96**	73.0	**75**	95.2	**48**	58.3	**79**
82	-0.04491	**97**	62.7	**97**	26.0	**97**	22.6	**97**	56.8	**98**	74.3	**83**	37.4	**95**
83	-0.02750	**83**	77.2	**83**	43.8	**83**	43.8	**83**	63.7	**89**	86.9	**64**	44.2	**89**
84	-0.01223	**54**	89.8	**54**	69.3	**54**	79.7	**54**	79.7	**56**	94.2	**51**	78.3	**52**
85	-0.02401	**74**	80.1	**74**	48.7	**74**	50.5	**74**	65.3	**85**	86.1	**65**	44.5	**88**
86	-0.01461	**60**	87.9	**60**	64.5	**60**	73.4	**60**	58.6	**95**	16.1	**105**	36.0	**97**
87	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
88	-0.00523	**44**	95.7	**44**	85.5	**44**	95.6	**44**	78.4	**60**	84.9	**70**	64.4	**69**
89	-0.01451	**59**	88.0	**59**	64.7	**59**	73.6	**59**	75.0	**69**	93.6	**52**	66.5	**66**
90	-0.02447	**75**	79.7	**75**	48.0	**75**	49.6	**75**	63.8	**88**	88.2	**61**	43.9	**90**
91	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
92	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
93	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
94	-0.02937	**86**	75.6	**86**	41.4	**86**	40.5	**86**	83.0	**45**	84.9	**74**	74.6	**53**
95	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
96	-0.02271	**72**	81.2	**72**	50.6	**72**	53.3	**72**	75.9	**65**	83.7	**73**	42.3	**92**
97	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
98	-0.00804	**48**	93.3	**48**	78.6	**48**	90.1	**48**	61.8	**92**	44.9	**96**	61.5	**73**
99	-0.00312	**38**	97.4	**38**	91.1	**38**	98.4	**38**	73.0	**73**	42.2	**100**	83.8	**44**
100	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
101	-0.01568	**61**	87.0	**61**	62.5	**61**	70.5	**61**	93.4	**35**	98.9	**38**	90.6	**36**
102	-0.02012	**66**	83.3	**66**	54.7	**66**	59.2	**66**	85.6	**43**	90.0	**58**	70.2	**61**
103	-0.04277	**95**	64.5	**95**	27.7	**95**	24.3	**95**	82.9	**47**	93.3	**53**	69.7	**63**
104	0.00000	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**	100.0	**1**
105	-0.02640	**81**	78.1	**81**	45.3	**81**	45.8	**81**	87.6	**39**	95.6	**47**	80.7	**47**
106	-0.02527	**77**	79.0	**77**	46.9	**77**	48.0	**77**	64.7	**87**	78.6	**77**	31.4	**100**

TABUĽKA VIII
(miery efektívnosti pre (CP VRTS) model podľa transformácie (20))

pobočka	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
	ε ↔(17)	β=30	γ=1700	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (18)	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (19)	
1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3	97.1	89.7	97.9	61.9	38.1	67.2
4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
6	96.5	87.9	97.0	85.6	64.2	84.9
7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
8	98.8	95.6	99.6	73.3	62.7	91.5
9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
10	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
11	81.1	49.0	51.1	83.6	99.9	84.9
12	88.4	64.8	74.0	56.0	94.0	64.2
13	86.7	60.9	68.5	49.0	83.1	37.9
14	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
15	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
16	95.8	85.4	95.6	77.1	95.0	82.6
17	92.2	74.7	86.3	66.6	81.4	57.8
18	73.2	36.2	33.4	53.5	87.8	50.5
19	93.3	78.0	89.7	32.7	33.9	55.1
20	97.4	90.8	98.3	52.5	30.6	81.1
21	39.4	8.7	6.3	75.3	91.0	83.4
22	81.4	49.8	52.2	63.4	99.3	77.2
23	49.4	13.8	10.2	70.0	71.6	67.8
24	34.5	6.9	4.9	55.2	75.8	49.5
25	83.9	54.7	59.5	56.3	95.4	64.2
26	64.9	26.2	21.7	35.9	51.1	26.8
27	88.2	64.4	73.5	62.6	98.4	67.5
28	88.7	65.5	75.0	62.1	88.6	68.6
29	85.1	57.3	63.2	48.9	86.6	54.1
30	94.1	80.2	91.7	57.3	90.2	57.1
31	91.5	72.7	84.1	49.8	82.5	35.6
32	78.3	44.1	44.1	41.2	81.8	40.7
33	82.3	51.5	54.7	47.3	85.2	53.4
34	29.4	5.2	3.8	69.2	74.5	66.8
35	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
36	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
37	93.5	78.4	90.1	68.5	98.7	84.0
38	88.5	65.0	74.3	59.5	84.8	58.8
39	82.7	52.2	55.8	33.7	82.7	28.8
40	96.2	86.9	96.5	21.2	11.4	51.6
41	78.3	44.0	43.9	13.1	69.6	13.4
42	79.4	46.0	46.7	0.0	39.3	10.5
43	83.2	53.1	57.1	0.5	0.5	40.5
44	75.8	40.1	38.5	28.0	77.2	14.1
45	78.4	44.4	44.4	5.3	64.2	0.0
46	57.5	19.3	15.0	67.1	95.6	64.8
47	64.9	26.1	21.7	37.9	62.7	43.9
48	77.2	42.3	41.5	61.1	95.4	66.6
49	74.9	38.8	36.7	39.8	82.6	29.3
50	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
51	68.5	30.2	26.1	24.1	33.5	16.4
52	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
53	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
54	91.7	73.3	84.8	68.8	98.4	76.6
55	86.0	59.3	66.2	83.7	92.0	83.2
56	93.8	79.4	91.0	67.7	96.6	78.5
57	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
58	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

TABUĽKA VIII - pokračovanie
(miery efektívnosti pre (CP VRTS) model podľa transformácie (20))

pobočka	M1(ε)	M2(β)	M3(γ)	M4(μ,η)	M4(μ,η)	M5
	ε ↔(17)	β=30	γ=1700	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (18)	$\mu,\eta \leftrightarrow$ (19)	
59	98.9	96.0	99.7	55.8	99.7	84.8
60	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
61	98.0	92.7	98.9	48.8	41.6	65.7
62	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
63	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
64	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
65	82.6	52.1	55.6	46.1	30.1	55.1
66	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
67	33.2	6.4	4.6	64.2	74.1	59.6
68	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
69	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
70	90.1	69.1	79.8	67.7	69.6	75.9
71	67.4	28.8	24.6	77.2	94.4	75.0
72	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
73	74.2	37.7	35.4	41.7	55.9	43.2
74	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
75	73.5	36.7	34.1	24.1	41.8	24.4
76	0.0	0.0	0.0	14.1	15.2	6.7
77	52.1	15.4	11.6	22.6	30.7	21.2
78	76.6	41.3	40.1	20.3	33.3	33.5
79	61.2	22.5	18.0	58.1	74.8	57.8
80	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
81	64.1	25.3	20.8	52.4	94.2	51.4
82	62.7	23.9	19.4	23.8	69.2	27.1
83	77.2	42.3	41.5	36.0	84.3	35.0
84	89.8	68.4	78.9	64.2	93.0	74.7
85	80.1	47.2	48.5	38.8	83.3	35.3
86	87.9	63.5	72.3	27.0	0.0	25.4
87	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
88	95.7	85.1	95.4	62.0	81.8	58.5
89	88.0	63.7	72.6	55.9	92.3	61.0
90	79.7	46.6	47.5	36.3	85.8	34.6
91	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
92	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
93	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
94	75.6	39.8	38.1	70.0	81.9	70.4
95	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
96	81.2	49.2	51.4	57.5	80.4	32.7
97	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
98	93.3	78.0	89.7	32.7	33.9	55.1
99	97.4	90.8	98.3	52.5	30.6	81.1
100	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
101	87.0	61.4	69.3	88.4	98.7	89.0
102	83.3	53.4	57.6	74.6	88.0	65.3
103	64.5	25.7	21.3	69.8	91.9	64.7
104	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
105	78.1	43.8	43.6	78.1	94.8	77.5
106	79.0	45.4	45.8	37.8	74.3	20.0

TABUĽKA IX

(ratingy pobočiek podľa modelov (PL VRTS) a (CP VRTS) pri rôznych výpočtoch miery efktívnosti)

pob	M1-M3		M4,(18)		M4,(19)		M5	
	PL	CP	PL	CP	PL	CP	PL	CP
1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1
3	40	40	**54**	**61**	95	94	57	57
4	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1
6	41	41	36	36	87	86	40	37
7	1	1	1	1	1	1	1	1
8	36	36	42	44	89	88	35	35
9	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1
11	73	73	37	38	35	35	37	38
12	58	57	67	68	53	50	64	64
13	59	62	74	77	70	66	85	86
14	1	1	1	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1	1	1	1
16	44	43	39	41	51	46	42	43
17	48	50	48	54	77	73	70	70
18	90	90	**79**	**72**	61	59	79	80
19	46	48	92	92	98	96	77	73
20	38	38	71	73	100	100	43	44
21	102	102	41	42	59	55	41	41
22	**77**	**71**	51	57	40	37	47	48
23	101	101	**55**	**46**	**73**	**81**	56	55
24	104	103	76	71	**54**	**76**	81	81
25	**70**	**65**	68	67	49	44	65	65
26	92	93	96	90	90	90	95	96
27	60	58	52	58	44	41	**63**	**56**
28	55	55	59	59	62	57	55	54
29	63	64	75	78	63	60	74	76
30	45	45	69	66	58	56	71	72
31	50	52	80	76	74	69	87	87
32	78	79	82	83	76	72	83	84
33	71	70	77	80	67	62	75	77
34	105	105	49	48	**57**	**78**	58	58
35	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1
37	**51**	**47**	44	50	42	39	**45**	**40**
38	54	56	61	63	66	63	66	68
39	68	68	88	91	71	67	94	94
40	42	42	98	100	104	104	80	78
41	80	80	101	103	84	82	103	103
42	75	76	105	106	93	93	104	104
43	67	67	104	105	106	105	86	85
44	82	85	94	94	79	75	102	102
45	79	78	103	104	86	85	106	106
46	99	99	56	53	39	43	**54**	**62**
47	95	94	89	86	83	87	84	82
48	**88**	**82**	62	62	43	45	60	59
49	84	87	84	84	72	68	93	93
50	1	1	1	1	1	1	1	1
51	91	91	100	96	94	95	101	101
52	1	1	1	1	1	1	1	1
53	1	1	1	1	1	1	1	1

pob	M1-M3		M4,(18)		M4,(19)		M5	
	PL	CP	PL	CP	PL	CP	PL	CP
54	52	51	45	49	**47**	**40**	50	49
55	64	63	38	37	**45**	**53**	38	42
56	49	46	46	51	**48**	**42**	**51**	**46**
57	1	1	1	1	1	1	1	1
58	1	1	1	1	1	1	1	1
59	35	35	66	70	36	36	39	39
60	1	1	1	1	1	1	1	1
61	37	37	81	79	91	92	62	60
62	1	1	1	1	1	1	1	1
63	1	1	1	1	1	1	1	1
64	1	1	1	1	1	1	1	1
65	66	69	78	81	102	102	73	75
66	1	1	1	1	1	1	1	1
67	103	104	**64**	**55**	80	80	68	67
68	1	1	1	1	1	1	1	1
69	1	1	1	1	1	1	1	1
70	53	53	47	52	85	83	49	50
71	93	92	43	40	**38**	**48**	48	51
72	1	1	1	1	1	1	1	1
73	89	88	**90**	**82**	88	89	82	83
74	1	1	1	1	1	1	1	1
75	86	89	95	97	92	91	98	98
76	106	106	106	102	103	103	105	105
77	100	100	102	99	97	99	100	99
78	83	84	99	101	96	98	92	91
79	98	98	**73**	**64**	**52**	**77**	72	71
80	1	1	1	1	1	1	1	1
81	97	96	70	75	50	49	76	79
82	96	97	97	98	81	84	97	95
83	81	83	86	89	68	64	89	89
84	56	54	50	56	55	51	52	52
85	72	74	83	85	69	65	88	88
86	57	60	91	95	105	106	96	97
87	1	1	1	1	1	1	1	1
88	43	44	**53**	**60**	75	71	67	69
89	61	59	65	69	56	52	69	66
90	76	75	87	88	64	61	91	90
91	1	1	1	1	1	1	1	1
92	1	1	1	1	1	1	1	1
93	1	1	1	1	1	1	1	1
94	87	86	**60**	**45**	**65**	**74**	53	53
95	1	1	1	1	1	1	1	1
96	69	72	63	65	78	74	90	92
97	1	1	1	1	1	1	1	1
98	46	48	92	92	98	96	77	73
99	38	38	71	73	100	100	43	44
100	1	1	1	1	1	1	1	1
101	62	61	35	35	37	38	36	36
102	65	66	**58**	**43**	60	58	61	61
103	94	95	**57**	**47**	**41**	**54**	59	63
104	1	1	1	1	1	1	1	1
105	**85**	**81**	40	39	46	47	46	47
106	74	77	85	87	82	79	99	100